

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I
RAZVITKA**

**ANALIZA TURISTIČKE
GODINE**

2007.

Zagreb, 10. listopad 2007.

I UVOD

Na sjednici održanoj 13. listopada 2006. godine Vlada Republike Hrvatske prihvatile je, temeljem prijedloga Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja „Program pripremnih i provedbenih aktivnosti za turističku godinu 2007.“ Prijhaćanjem Programa, Vlada RH je obvezala sva nadležna ministarstva, kao i druga državna tijela i javna poduzeća te dala preporuke županijama, gradovima, općinama i turističkim mjestima, kao i gospodarskim subjektima za poduzimanje utvrđenih mjera i realizaciju aktivnosti iz njihovog djelokruga koje mogu pridonijeti boljoj pripremi i odvijanju turističke godine 2007. Na istoj sjednici, Vlada RH zadužila je međuresorno Povjerenstvo za koordinaciju aktivnosti i praćenje pripreme turističke godine sukladno Programu.

Stabilnost međunarodnog turističkog tržišta potresali su novi teroristički napadi, veliki požari, vremenske nepogode, recesija u mnogim emitivnim zemljama. Već ranije uvedene promjene u unutarnjoj politici (uvođenje selektivne stope PDV-a za turizam s istovremenim ukidanjem nulte stope za organizirane dolaske, ukidanje subvencija za organizirani turistički promet iz inozemstva) utjecale su na ograničenje dalnjem rastu stranog turističkog prometa u 2007. godini, ali su utjecale na povećanje prometa domaćih gostiju. Međutim, zahvaljujući stečenoj reputaciji sigurne zemlje do sada ostvaren turistički promet, kao i najave za razdoblje do kraja godine, pokazuju da će 2007. godina biti još jedna rekordna godina promatrano u broju ostvarenih noćenja, broju gostiju koji će posjetiti našu zemlju, što će na kraju rezultirati i povećanim prihodima od turizma.

Ostvareni porast turističkog prometa i ove godine, rezultat je:

- kvalitetne pripreme i koordiniranih aktivnosti tijekom provedbe mjera pripreme turističke 2007. godine u javnom i privatnom sektoru
- organizirane, ciljane promocije na svim značajnijim emitivnim turističkim tržištima
- podizanja standarda smještajnih i dr. turističkih objekata i ponude
- potvrđenog statusa Hrvatske na međunarodnom turističkom tržištu kao sigurne receptivne turističke zemlje s kvalitetnim, prepoznatljivim turističkim proizvodom
- podizanja standarda prometne infrastrukture i otvaranja novih dionica autocesta
- pozitivnih učinaka provedbenih zakonskih propisa iz područja turizma

II OSTVARENI REZULTATI

1. Smještajni kapaciteti

	UKUPAN BROJ KREVETA		Index 2007/2006	UDJEL U %	
	2006.	2007.		2006.	2007.
Hoteli i aparthoteli	113.455	115.631	101,92	12,25	12,25
Turistička naselja	49.201	52.460	106,62	5,31	5,56
Kampovi	225.305	214.482	95,20	24,33	22,72
Sobe i apartmani u domaćinstvu	415.148	431.411	103,92	44,84	45,70
Ostali objekti	122.773	130.092	105,96	13,26	13,78
UKUPNO	925.882	944.076	101,97	100,00	100,00

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku 2007. godine Hrvatska raspolaže s ukupno 944 tisuća kreveta u svim vrstama smještaja što je za 2% više nego godinu prije. Iako je broj hotela povećan za 6% (sa 521 koliko ih je bilo 2006. na 551) hotelski kapacitet je rastao za 2%, pa je tako i udjel u ukupnim smještajnim kapacitetima i dalje vrlo skroman i iznosi svega 12,3% što je i dalje nedovoljno u odnosu na tržišnu potražnju, posebice u glavnoj sezoni, te i nadalje predstavlja „usko grlo“ u povećanju ukupnog turističkog prometa i produljenju trajanja sezone. To samo potvrđuje odluku Ministarstva da nastavi s programom „Poticaj za uspjeh“ čiji je cilj unapređenje kvalitete postojeće turističke ponude kroz izgradnju novih, posebice malih obiteljskih hotela i drugih visokokvalitetnih objekata. U 2007. godini do 20. rujna odobreno je 59 kreditnih zahtjeva u iznosu od 223,1 milijun kuna (za 20 hotela, 24 pansiona, 9 kuća za odmor, 3 aparthotela i 3 apartmana).

Najveći porast kapaciteta u ovoj godini bilježe turistička naselja (rast od 7% u odnosu na 2006. godinu) tako da njihov udjel postepeno raste te sada iznosi 6% svih kapaciteta. Slijede privatne sobe i apartmani u domaćinstvu čiji porast kapaciteta iznosi 4%. Privatni smještaj i dalje ima najveći udjel koji iznosi 46% svih kapaciteta (rast od 2%). Broj registriranih građana iznajmljivača povećan je za 4% te njihov broj sada iznosi 58.638.

Međutim, zahvaljujući intenzivnim ulaganjima gospodarskih tvrtki u posljednje 3 - 4 godine, kao i aktivnostima i mjerama resornog ministarstva bitno su poboljšani standard i kvaliteta hotelske ponude što potkrepljuju i sljedeći podaci:

HOTELI PO ZVJEZDICAMA	UDJEL HOTELA PO ZVJEZDICAMA U UKUPNOM BROJU HOTELA U %					
	2002.	2003.	2004. *	2005.**	2006.***	2007.****
1*	5,1	3,7	3,6	3,4	-	-
2*	32,5	31,7	30,6	29,3	25,2	22,2
3*	53,0	55,0	53,1	55,1	60,7	57,4
4*	6,0	6,3	8,4	8,2	12,1	18,0
5*	3,3	3,3	4,3	4,0	2,0	2,5
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Izvor: *Podaci Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijata*

* uključeni i objekti koji imaju rješenje o privremenom obavljanju djelatnosti

** prikazani podaci na dan 09. svibnja 2005.

*** prikazani podaci na dan 01. rujna 2006.

**** prikazani podaci na dan 07. rujna 2007.

Iz gore prikazanih podataka vidljivo je da u Republici Hrvatskoj više ne postoje hoteli s 1*, a da se udjel hotela s 2* smanjuje iz godine u godinu. Nakon višegodišnjeg kontinuiranog rasta prvi puta dolazi do pada udjela hotela s 3*, dok udjel hotela s 4* i dalje intenzivno raste. Hoteli s 5* u ukupnoj hotelskoj strukturi rastu za 25%. Ovakav trend pokazuje da Hrvatska prati tržišne zahtjeve za višom kvalitetom svih usluga, a posebice visoke kategorije smještajnih objekata. Rezultat je izgradnja novih, ali i rekonstrukcija postojećih objekata u objekte s 3* ili 4*, budući da se u „naslijedenim“ objektima rekonstrukcijom najčešće ne mogu zadovoljiti osnovni uvjeti za 5* (kvadratura soba i sl.)

Također treba istaknuti da su uz velik broj obnovljenih hotela izgrađeni i otvoreni i/ili zatvoreni bazeni i dr. sadržaji (wellness, fitness i dr.) što je omogućilo i povećanje cijena i produženja sezone, a time i ukupno bolje financijske rezultate gospodarskih tvrtki što pokazuju i podaci o kretanju cijena.

Indeksi potrošačkih cijena

	<u>VIII 2007.</u> Ø 2005.	<u>VIII 2007.</u> VIII 2006.	<u>VIII 2007.</u> VII 2007.	<u>VIII 2007.</u> XII 2006.
UGOSTITELJSKE USLUGE	108,5	102,3	100,1	104,7
Hrana i piće	105,6	101,7	100,1	101,7
Usluge smještaja	126,5	99,3	100,1	129,4

Izvor: Državni zavod za statistiku

Gore prikazani podaci pokazuju blagi rast cijena ugostiteljskih usluga u odnosu na prošlu godinu. U kolovozu 2007. one su u odnosu na isti mjesec prošle godine povećane 2,3%, a u odnosu na srpanj ove godine ostale su iste. Takav blagi rast cijena posljedica je dalnjeg ulaganja u povećanje standarda i kvalitete smještajne ponude, ali i pozicioniranja Hrvatske na međunarodnom tržištu kao cijenom pristupačne destinacije. Takvo kretanje cijena ukazuje da će finansijski učinci rasti nešto više od rasta obujma fizičkog prometa, što će se sigurno pozitivno odraziti i na prihode Državnog proračuna.

Učinke turizma na ukupno gospodarstvo najbolje oslikava činjenica kako je u 2006. godini ukupan prihod od turizma po podacima HNB-a iznosio 6,3 milijardi EUR-a (rast od 5% u odnosu na godinu prije), a udio turizma u društvenom bruto proizvodu RH procjenjuje se na 18,4%.

Prepoznajući taj značaj ministarstvo je pokrenulo izradu višegodišnjeg projekta satelitske bilance kojim će se sukladno praksi drugih razvijenih europskih zemalja mjeriti stvarni učinci turizma na nacionalno gospodarstvo.

2. Trgovina na malo

	Indeksi prometa prema pretežitoj djelatnosti			
	Ukupan promet		Promet od trgovine na malo	
	nominalno	realno	nominalni	realni
<u>II 2007.</u> I 2007.	100,4	100,2	98,8	98,6
<u>III 2007.</u> II 2007.	120,7	119,6	118,0	116,9
<u>IV 2007.</u> III 2007.	102,0	100,9	104,9	103,8
<u>V 2007.</u> IV 2007.	103,8	103,1	102,4	101,7
<u>VI 2007.</u> V 2007.	101,0	101,6	102,3	102,9
<u>VII 2007.</u> VI 2007.	110,2	111,5	110,7	112,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Napomena: u podacima je iskazan promet na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima, popravak predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo

Indeksi kretanja prometa u trgovini na malo (i nominalni i realni) indirektno pokazuju koliki je utjecaj turizma na obujam njenog poslovanja. Podaci (izuzev ožujka) pokazuju da je rast prometa u trgovini na malo veći u mjesecima kada se bilježi veći turistički promet.

Osim toga izuzetno visok rast prometa u trgovini na malo, posebice u srpnju ukazuje na znatno veću turističku aktivnost od one registrirane, jer mnogi gosti koji dolaze individualno i snabdijevaju se u trgovini ne prijavljuju svoj boravak, ili prijavljuju kraći boravak od stvarnog. Ovi podaci također ukazuju na značaj koji turizam ima za cijelokupno gospodarstvo koje kroz turizam posebice u glavnoj sezoni najlakše i najpovoljnije može plasirati svoje proizvode.

3. Zaposleni u djelatnosti hoteli i restorani

	BROJ ZAPOSLENIH		Indeks VI 2007. ----- I 2007.	Indeks VI 2007. ----- VI 2006.
	I mjesec 2007.	VI mjesec 2007.		
Pravne osobe	34.607	50.884	147,03	109,82
Obrtnici	37.275	44.035	118,14	99,12
UKUPNO	71.882	94.919	132,05	104,58

Izvor: Državni zavod za statistiku

Povećanje turističkog prometa pridonijelo je i porastu zaposlenih u djelatnosti hoteli i restorani. U lipnju 2007. godine ukupno je kod pravnih osoba i obrtnika iz ove djelatnosti bilo zaposleno 95 tisuća radnika što je 4,6% više nego u istom mjesecu prošle godine. Ako se promatra 2007. godina uočljiv je pozitivan utjecaj na zapošljavanje koji je uvjetovan sezonskim karakterom turističkog poslovanja. Do povećanja zaposlenosti u obrtu došlo je, između ostaloga, i uspješnom realizacijom programa „Poticaj za uspjeh“, koje provodi Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijta u suradnji sa bankama. Od siječnja do lipnja ove godine u djelatnosti hoteli i restorani zaposleno je 23 tisuće novih radnika što predstavlja porast od 32,1%, a vjerojatno je da je ostvareno i povećanje indirektne zaposlenosti u djelatnostima koje su komplementarne s turizmom (trgovina, promet i dr.).

4. Ostvareni turistički promet

Granični promet putnika od I – VIII 2007.

	putnici, tis.		INDEX 2007./2006.	STRUKTURA %	
	2006	2007		2006	2007
CESTOVNI GRANIČNI PROMET					
Ukupno putnici	46.477	50.766	109,23	100,00	100,00
domaći	14.641	15.195	103,78	31,50	29,93
Strani	31.836	35.571	111,73	68,50	70,07
ŽELJEZNIČKI GRANIČNI PROMET					
Ukupno putnici	465	478	102,80	100,00	100,00
domaći	168	166	98,81	36,13	34,73
Strani	297	312	105,05	63,87	65,27
RIJEČNI GRANIČNI PROMET					
Ukupno putnici	12	12	100,00	100,00	100,00
domaći	0	0		0,00	0,00
Strani	12	12	100,00	100,00	100,00
POMORSKI GRANIČNI PROMET					
Ukupno putnici	747	814	108,97	100,00	100,00
domaći	23	21	91,30	3,08	2,58

Strani	724	793	109,53	96,92	97,42
ZRAČNI GRANIČNI PROMET					
Ukupno putnici	1.269	1.426	112,37	100,00	100,00
domaći	186	227	122,04	14,66	15,92
strani	1.083	1.199	110,71	85,34	84,02
UKUPAN GRANIČNI PROMET					
Ukupno putnici	48.970	53.496	109,24	100,00	100,00
domaći	15.018	15.609	103,94	30,67	29,18
strani	33.952	37.887	111,59	69,33	70,82

Izvor: Državni zavod za statistiku

U prvih osam mjeseci ove godine u Hrvatsku je ukupno ušlo 53,5 milijuna putnika što je za 9,2% više nego u istom razdoblju prošle godine pri čemu je broj stranih putnika iznosio 27,9 milijuna (rast od 11,6%), a domaćih 15,6 milijuna (rast od 3,9%). Čak oko 95% svih putnika ušlo je cestovnim putem koji je za 9,2% viši nego u promatranom razdoblju prošle godine. Značajniji rast bilježi zračni granični promet preko kojeg je prešlo 1,4 milinuna putnika, što predstavlja povećanje od 12,4% (domaći putnički promet porastao je za 22%, a strani za 10,7%).

Turistički promet po mjesecima 2007. godine

MJESECI	TURISTI		INDEKS 2007/2006	NOĆENJA		INDEKS 2007/2006
	2006.	2007.		2006.	2007.	
I	111.133	121.584	109,40	293.360	313.481	106,86
II	127.609	140.695	110,25	324.711	329.115	101,36
III	189.341	227.263	120,03	484.448	539.199	111,30
IV	529.900	601.489	113,51	1.547.616	1.692.527	109,36
V	804.076	892.318	110,97	2.772.407	3.036.282	109,52
VI	1.387.747	1.559.094	112,35	6.806.799	7.164.286	105,25
VII	2.560.938	2.646.089	103,32	15.503.078	16.523.581	106,58
VIII	2.605.066	2.819.236	108,22	16.929.176	17.889.106	105,67

Izvor: Državni zavod za statistiku

Naprijed navedeni podaci pokazuju da se kontinuirano bilježi rast turističkog prometa kako u broju dolazaka tako i u broju noćenja, a očekuje se i dobra posezona što, između ostalog, treba zahvaliti i dobro pogodenoj promidžbenoj aktivnosti Hrvatske turističke zajednice prema ciljanim tržištima te pozitivnim napisima o turističkoj ponudi Hrvatske u stranom tisku. Kolovoz je, zbog izuzetno lijepog vremena, bilježio rast prometa od 8% u broju turista i 6% u ostvarenim noćenjima, a lijepo i stabilno vrijeme u rujnu omogućilo je punе hotelske kapacitete na cijelom Jadranu, pa se može očekivati daljnji rast turističkog prometa u posezoni.

Promet po vrstama objekata

	NOĆENJA TE VRIJEDNOST		Indeks 2007/2006.	PROSJEČNA ISKORIŠTENOST KAPACITETA U DANIMA	
	2006.	2007.		2006.	2007.
Hoteli i aparthoteli	11.048.859	11.321.923	102,47	97	98
Turistička naselja	3.820.319	3.454.141	90,41	78	66
Kampovi	11.302.846	11.793.173	104,34	50	55
Sobe i apartmani u domaćinstvu	14.242.330	16.148.514	113,38	34	37
Ostali objekti	4.237.531	4.769.826	112,56	35	37
UKUPNO	44.651.885	47.487.577	106,35	48	50

IZVOR: Državni zavod za statistiku

Najveći broj turističkih noćenja (34% ukupnih noćenja) ostvareno je u privatnom smještaju, koji je u odnosu na godinu prije ostvario porast od 13%. Odmah iza privatnog smještaja s 24% ukupnih noćenja smjestili su se hoteli, koji su u odnosu na prošlu godinu ubrali 2% više noćenja, a iskorištenost kapaciteta porasla je za dan te sada iznosi 98 dana. Kampovi su s 11,8 milijun noćenja i porastom od 4% zauzeli treće mjesto, a njihova popunjenošć u prvi osam mjeseci iznosila je 55 dana.

Prosječna iskorištenost kapaciteta za osam mjeseci iznosila je 50 dana, što je za 2 dana više nego u istom razdoblju godinu prije.

Organizirani turistički promet

	I-V mjesec		VI mjesec		VII i VIII mjesec	
	Broj u 000	Indeks 2007/2006.	Broj u 000	Indeks 2007/2006.	Broj u 000	Indeks 2007/2006.
Dolasci						
- individualno	1.120	121	921	113	4.049	108
- organizirano	864	103	638	112	1.416	101
Noćenja						
- individualno	2.915	123	3.912	109	23.944	107
- organizirano	2.996	98	3.253	101	10.468	103

Izvor: Državni zavod za statistiku

Ministarstvo je, zbog negativnog mišljenja Agencije za tržišno natjecanje, u 2006. godini prestalo s programom subvencija u organiziranom turističkom prometu te isti u predsezoni bilježe blagi rast turističkih dolazaka u odnosu na prošlu godinu, dok je broj noćenja smanjen za 2% što ukazuje na smanjen broj dana boravka. Trend rasta nastavljen je u lipnju, a u sezoni je broj turista porastao za 2%, dok se broj noćenja povećava za 3%.

Važnost organiziranog turističkog prometa je i u tome što se ostvaruju duži boravci nego individualni turistički promet te što se u cijelosti prijavljuje ostvarenim promet tj. nema sive ekonomije.

Individualni turistički promet kontinuirano raste, kako u predsezoni tako i u sezoni te uvelike nadmašuje organizirani.

Ostvareni turistički promet I- VIII

	I – VIII 2007.	% promjene I – VIII 2007. ----- I – VIII 2006.
Dolasci u 000		
- ukupno	9.008	108
- strani	7.635	108
- domaći	1.373	111
Noćenja u 000		
- ukupno	47.488	106
- strani	42.253	106
- domaći	5.234	108
Dolasci u 000 po zemljama		
- Njemačka	1.220	101
- Italija	1.089	101
- Slovenija	895	112
- Austrija	669	107
- Češka	572	114
- Francuska	372	94
Noćenja u 000 po zemljama		
- Njemačka	8.722	101
- Slovenija	5.222	109
- Italija	4.979	99
- Češka	3.789	113
- Austrija	3.505	105
- Mađarska	1.868	104
Noćenja u 000 po županijama		
- Istarska	15.080	104
- Primorsko-goranska	9.546	104
- Ličko-senjska	1.169	111
- Zadarska	5.372	111
- Šibensko-kninska	3.383	106
- Splitsko-dalmatinska	7.822	111
- Dubrovačko-neretvanska	3.506	101
- Grad Zagreb	737	111

Izvor: Državni zavod za statistiku

Hrvatska je u prvih osam mjeseci zabilježila 9 milijuna turističkih dolazaka što, u odnosu na isto razdoblje prošle godine, predstavlja rast od 8%. Strani turisti ostvarili su 7,6 milijuna dolazaka, što predstavlja rast od 8%, dok je broj dolazaka domaćih turista porastao za 11%. U promatranom razdoblju ostvareno je ukupno 47,5 milijuna noćenja ili 6% više nego u prvih osam mjeseci prošle godine. Strani su turisti ostvarili 42,3 mln noćenja (rast 6%), a domaći 5,2 mln noćenja što je za 8% više nego u istom razdoblju prošle godine.

Promatrano po zemljama podrijetla iz tradicionalno najvažnijih turističkih zemalja uglavnom se bilježi blagi rast turističkog prometa. Međutim, raste i broj za Hrvatsku «novih» ali potencijalno izuzetno važnih tržišta koja bilježe izuzetno visoki rast i broja dolazaka i broja noćenja i to:

Z E M L J A	% promjene I – V III 2007.	

	I – VIII 2006.	
DOLASCI		NOĆENJA
Finska	+45	+64
Ukrajina	+60	+59
Litva	+51	+48
Rusija	+46	+38
Španjolska	+37	+33
Slovačka	+30	+30
Japan	+26	+25

Izvor: : Državni zavod za statistiku

Takva kretanja utjecala su i na promjenu ukupne strukture stranog turističkog prometa. Tako je udjel šest naprijed navedenih zemalja u ukupnim stranim dolascima povećan sa 7,5% u 2006. godini, na 9,4% u 2007. godini, a njihov udjel u ukupnim stranim noćenjima sa 6,9% na 8,4%. Ova promjena za hrvatski turizam je izuzetno bitna, jer se jačanjem novih tržišta smanjuje ovisnost o tradicionalnim emitivnim tržištima i time dugoročno osigurava stabilnost rasta turističkog prometa. Ono što je isto tako važno je činjenica da je riječ o tržištima izuzetno visoke kupovne moći (izuzev Litve i Ukrajine) što znači da se povećanjem njihovog prometa povećavaju i prihodi od turističke potrošnje.

Promatrano po županijama najbolje rezultate bilježi Zadarska županija (12% više noćenja), a slijede je i ostale „morske“ županije dok jedino Dubrovačko-neretvanska županija bilježi isti broj noćenja kao u promatranom razdoblju prošle godine.

III UKUPNO OSTVARENE AKTIVNOSTI NA PRIPREMI I PROVEDBI TURISTIČKE 2007.

1. MJERE I AKTIVNOSTI MINISTARSTAVA I DRUGIH DRŽAVNIH ORGANA

1.1. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razviti ka RH

Zakonodavna aktivnost

Vezano uz obvezu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s propisima Europske unije (NPPEU- poglavlje III. 3.3.4. Sloboda pružanja usluga) u razdoblju od 15. lipnja do 15. rujna 2007. godine izvršeno je slijedeće:

Donesena su i preostala dva zakona, od ukupno tri koja su se trebala uskladiti s pravnom stečevinom EU u području turizma, i to:

- Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07) i
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj pristojbi (NN 68/07).

Navedenim zakonima postiže se usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije u području turizma. Tako Zakon o pružanju usluga u turizmu predviđa daljnju liberalizaciju ovog sektora, a Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj pristojbi ista prava glede plaćanja boravišne pristojbe, za državljane država članica Europske unije i Europskog ekonomskog prostora i to od dana prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

Temeljem Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06) donesena su tri podzakonska propisa, i to:

Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupina „Restorani“, „Barovi“, „Catering objekti“ i „Objekti jednostavnih usluga“ (NN 82/07),

Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine „Hoteli“ (NN 88/07) i

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 88/07).

Ostali pravilnici za provedbu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, te pravilnici za provedbu Zakona o pružanju usluga u turizmu su u pripremi.

Na dan 07.09.2007. u „Narodnim novinama“ br 88. objavljeni su novi Pravilnici: Pravilnik o razvrstavanju , kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine hoteli i Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, koji su stupili na snagu 1. rujna 2007. godine.

Kategorizacija

→sukladno Pravilniku o razvrstavanju, kategorizaciji, posebnim standardima i posebnoj kvaliteti smještajnih objekata iz skupine hoteli, od dana stupanja na snagu Pravilnika (10.05.2002.) Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvijka podneseno je ukupno 1589 zahtjeva za kategorizaciju objekata iz skupine hoteli. Od toga, tijekom 2007. godine podneseno je 120 zahtjeva.

→povjerenstva Ministarstva su temeljem podnesenih zahtjeva obavile ukupno 1984 očevida za skupinu hotela, odnosno tijekom 2007. godine 204 očevida.

→za objekte iz skupine „Kampovi“ podneseno je ukupno 163 zahtjeva, obavljeno je 147 očevida, a 85 predmeta je riješeno.

UKUPAN BROJ OBJEKATA IZ SKUPINE HOTELI KOJI SU DOBILI RJEŠENJE ZA VIŠU KATEGORIJU U 2007. GODINI

	2*	3*	4*	5*	UKUPNO
UKUPNO	1	18	35	2	56

Izvor: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijka, Odjel za kategorizaciju, podaci zaključno s 21.08.06.

Međunarodna suradnja

Bilateralna suradnja

Mješoviti odbori

28.2.-1.3. 2007. - 6. sastanak Mješovitog odbora za turizam, Pečuh; sudjelovali predstavnici MMTPR-a s na čelu s državnim tajnikom g. Mičićem, predstavnici regija koji sudjeluju u prekograničnoj suradnji (Osijek, Koprivnica, Virovitica), te Kopačkog rita;

resor turizma sudjelovao svojim temama na 2. sjednici Vlada RH i R Mađarske, uvrštene u Protokol.

28.6.2007. - Stalna komisija Hrvatska- Bavarska, Zagreb (u MVPEI); suradnja na području selektivnih oblika turizma, na području kategorizacije, izobrazbe u turizmu i investicija;

12.7.2007. - Mješovita komisija Hrvatska- Baden Württemberg, suradnja na području selektivnih oblika turizma.

Planirano sudjelovanje na Mješovitom gospodarskom odboru s Indijom u listopadu 2007.(Zagreb), koje organizira MINGORP.

Međunarodni ugovori/sporazumi

20.2.2007. – potpisani sporazum između RH i R Litve

(Tijekom godine priređeni za objavljivanje i stupili na snagu već prije potpisani Sporazumi o suradnji na području turizma s Latvijom, Moldovom i Češkom.)

U pripremi su Sporazumi o suradnji s Marokom, Ciprom, Indijom, Indonezijom, kao i Memorandum o suradnji između dvaju ministarstava nadležnih za turizam RH i Sri Lanke.

Iskazani interesi Maroka, Crne Gore, Omana i Malezije.

Ostalo

Turizam sudjeluje u nacionalnom programu suradnje s Republikom Francuskom temeljem bilateralnog sporazuma između dviju država. Predviđeno je održavanje radionice na temu nautičkog turizma (bit će realizirano 2008. godine).

Primljena izaslanstva veleposlanstava Bugarske, Ujedinjenog Kraljevstva, *Ministarstva za regionalni razvoj i lokalnu samoupravu Republike Mađarske*, te studentske delegacije iz SAD-a, Francuske i Nizozemske na njihov zahtjev, kojom prilikom im je predstavljen razvoj hrvatskog turizma.

Također je primljena delegacija Republike Koreje, a planira se i posjeta Odboru za turizam Njemačkog parlamenta.

Multilateralna suradnja

Svjetska turistička organizacija (UNWTO)

- 28.2.-1.3.2007. - sudjelovali na međunarodnom seminaru u Litvi na temu „Održivi razvoj turizma u srednjoj i istočnoj Europi“ s primjerom održivog razvoja na obali;
8. i 9.3.2007. - sudjelovali u radu stručnih sastanaka UNWTO-a tijekom ITB (Destinacijsko vijeće, Radno tijelo za SECT, ST-EP Forum);
- 25.4. 2007. - osnivajući sastanak Radne grupe za izradu pravnog dokumenta za olakšavanje putovanja, RH izabrana za supredsjedavajuću zemlju;
- 23.-15.5.2007. - 46. sastanak komisije za Europu UNWTO-a, Bled; Hrvatska je predsjedavajuća ovoj Regionalnoj komisiji;
- 18.-19.6.2007. - 80. zasjedanje Izvršnog vijeća UNWTO-a, Hrvatska članica.

Pripreme za obilježavanje Svjetskog dana turizma koji se svake godine obilježava dana 27. rujna. Ovogodišnja je tema „Turizam otvara vrata ženama“.

Do kraja godine RH će sudjelovati na XVI zasjedanju Glavne skupštine UNWTO-a, te sastancima koji joj prethode (47. sastanak Komisije za Europu, 81. zasjedanja Izvršnog vijeća, kao i RG za pravne instrumente za olakšavanje putovanja).

Europska unija

- 10.01.2007. - sastanak Savjetodavnog odbora za turizam EK, Brisel;
- 18.-19.1.2007. - EU konferencija o pristupačnosti u turizmu;
- 17.5.2007. - Berlin, sastanak stručnjaka za turizam, aktivnost njemačkog predsjedanja EU, sudjelovao pomoćnik ministra g. Kramarić;
- 29.6. 2007. - Sastanak Savjetodavnog odbora za turizam EK, RH održala prezentaciju o provedbi natječaja za Najbolju europsku destinaciju- novu seosku

destinaciju; naš nacionalni pobjednik EDEN-a je Sveti Martin na Muri, akciju proveo HTZ; projekt održan u suradnji s MMTPR;
16.7.2007. - poslana prijava na drugi EDEN natječaj na temu *nematerijalne baštine*, koji će također odraditi HTZ u suradnji s MMTPR.

Do kraja godine RH će sudjelovati na 6. Europskom turističkom Forumu u Portugalu (listopad), na kojem će biti dodijeljene *nagrade svim nacionalnim pobjednicima EDEN natječaja* na temu najboljih novih seoskih destinacija. Učestvovalo je 9 zemalja članica EU i - Hrvatska.

Ostalo

15.-18.3.2007.- 2. sastanak međunarodnog radnog tijela za održivi razvoj turizma, Pariz; RH predsjedala Radnom grupom za Integrirano upravljanje obalnim područjem (ICZM), sredinom lipnja u Splitu održan sastanak na kojem se završavao priručnik za ICZM (priređivač UNEP odabrao RH u tu svrhu).

Slijedeći sastanak bit će početkom prosinca ove godine u Parizu.

Regionalna suradnja

Srednjoeuropska inicijativa (SEI)

Ove godine još nije održan redovni sastanak Radne grupe za turizma kojom predsjedava Hrvatska.

Sudjelovanje u raznim aktivnostima članica naše RG

(23.-28.4.2007. – Seminar o Spa i wellness turizmu, Bugarska; RH imala prezentaciju;

17.-18.10.2007. Predstavnici RH sudjelovat će na seminaru o TSA u Sloveniji)

Alpe Jadran

5.6.2007. – održan redovni godišnji sastanak u Himmelbergu (Austrija); RH predsjedava Radnom grupom, RH predložila projekt izrade poštanske marke Radne zajednice Alpe Jadran, što je prihvaćeno od strane članica;

11.6.2007. – RH sudjelovala u radu službenog sastanka Radnog odbora RZ Alpe Jadran.

Do kraja godine, najvjerojatnije u studenom, održat će se još jedan sastanak RG za turizam RZ Alpe Jadran.

Jadransko jonska inicijativa (JJI)

9.3.2007. - sudjelovali u radu sastanka Okruglog stola za gospodarstvo, pod-stola za turizam u Sarajevu;

Pripremili nacrt teksta pravilnika rada JJI i proslijedili MVPEI u sklopu aktivnosti hrvatskog predsjedanja JJI. Pripremili dio programa hrvatskog predsjedanja JJI vezano uz teme s područja turizma, bilo za samostalne Okrugle stolove bilo zajedničke (s kulturom, obrazovanjem poduzetništvom i zaštitom okoliša, kao i zaseban o požarima s MUP-om).

Kvadrilatera

13.-14.2.2007. - 1. Okrugli stol o sezonalnosti, Zagreb, sudjelovali predstavnici svih četiriju zemalja;

Predviđeno održavanje 2. Okruglog stola na temu „Turizam kao pokretač razvoja nerazvijenih pograničnih krajeva“ uz sudjelovanje Uprave za integrirani regionalni razvoj na Svjetski dan turizma 27. rujna 2007.

Infrastruktura i promet

Cestovni promet

Izrađen je i primjenjivan elaborat za vođenje prometa u zonama uskih grla poglavito na A 1, takove kvalitetne prognoze doprinijele su povećanju protoka te pravovremenom preusmjeravanju prometa s i na A 1 čime smo smanjili gužve u zonama tunela i naplate.

Nova Naredba o ograničenju prometa na cestama (N/N br.68/07.) za teretne automobile subotom i nedjeljom u zonama tunela M. Kapela od čvora Ogulin do čvora Brinje i tunela Sveti Rok od čvora Sveti Rok do čvora Maslenica doprinijela je bitnom povećanju sigurnosti i protočnosti prometa, kao i izmjene tehničkog rješenja dvostrukе pune crte u tunelu Sveti Rok tehnologijom zvučnih traka i ugradnjom LED markera.

Izvršena je kontrola izrade i kontinuirano se vrši kontrola provedbe protupožarnih mjera uz Javne ceste.

Izdano je Rješenje o zabrani radova u tijeku glavne turističke sezone pri čemu su uvažene objektivne okolnosti za iznimke, te se kontinuirano provodi kontrola postupanja po navedenom rješenju.

Kontinuirano se prati i nadzire izvođenje radova na javnim cestama koje su izuzete od zabrane zbog sigurnosti i protočnosti prometa i u uvjetima izvođenja radova.

Izvršena je kontrola stanja na svim autocestama i alternativnim prvcima, izdana su rješenja za unaprjeđenje stanja, te se kontinuirano prate svi događaji i poduzimaju mjere za sigurno odvijanje prometa.

Sukladno godišnjem planu rada inspekcije cesta vrši se izvanredni pregled cesta poslije većih prometnih nezgoda i ovisno o nalazu poduzimaju se potrebne mjere.

Pomorski promet

Inspeksijski pregledi morskih luka, pomorskog dobra, plovnih puteva i objekata sigurnosti plovidbe

Obavljen je nadzor nad trajektnim lukama, lukama otvorenim za međunarodni promet i lukama posebne namjene, prioritetno nad lukama nautičkog turizma, u smislu osiguranja uvjeta sigurnosti plovidbe određenih pozitivnim propisima (stanje luka u pogledu opremljenosti i ispravnosti uređajima za privez, bokobranima, opskrbe vodom i el. energijom, stanje ukrcajno iskrcajnih rampi, pristanišnih gatova i obalnih zidova u smislu njihove konstruktivne stabilnosti i ispravnosti prometnih površina, te stanje dubina, a kod obavljanja nadzora u lukama otvorenim za međunarodni promet također i u pogledu primjene Zakona o sigurnosnoj zaštiti trgovačkih brodova i luka otvorenih za međunarodni promet).

Kontinuirano se provodi nadzor nad pomorskim dobrom u smislu zaštite od bespravnih aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost plovidbe, zaštite plaža, njihovog propisanog obilježavanja, uređenja i načina korištenja, te nadzor nad obavljanjem koncesijskih djelatnosti u vezi sa sigurnošću plovidbe (vodeni skuteri i ostala plovila i sredstva za razonodu najam plovila i prijevoz turista plovilima i dr.). Također se obavlja nadzor nad radom ovlaštenika koncesija na pomorskom dobru, naročito u svezi s turističkom djelatnošću.

Kontinuirano se obavlja nadzor nad stanjem i urednim održavanjem plovnih putova, kao i radom objekata sigurnosti plovidbe.

Inspeksijski pregledi pomorskih objekata

Inspektori sigurnosti plovidbe u lučkim kapetanijama obavili su detaljne inspeksijske preglede svih putničkih brodova (na redovitim linijama i izletničkim), sukladno Pravilniku o obavljanju inspeksijskog nadzora sigurnosti plovidbe. Konstantno se obavljaju i pregledi brodica za prijevoz putnika.

Prilikom obavljanja detaljnog pregleda posebna pozornost bila je posvećena:

pregledu sredstava za spašavanje, protupožarnoj opremi, te uvježbanosti posade za postupanje u izvanrednim situacijama.

krcanju automobila i njihovom osiguranju od pomicanja.

- provođenju vježbi napuštanja broda, koje su se obavljale u plovidbi ili na sidrištu, simulirajući sve okolnosti koje mogu nastati prilikom napuštanja broda.
- provođenju vježbi gašenja požara, koja se također obavljala u plovidbi ili na sidrištu, stavljanjem u pogon svih protupožarnih crpki, odgovarajućeg broja ručnih protupožarnih aparata i oblačenjem vatrogasnih odijela, pri čemu je požar simuliran paljenjem prikladnih materijala.
- provođenju vježbe "čovjek u moru" uz upotrebu dimnog signala i odgovarajućih sredstava za spašavanje, simuliranjem izvlačenja utopljenika iz mora.

U svim vježbama pokazana je visoka razina uvježbanosti posada za sve vrste opasnosti na brodu (napuštanje broda, gašenje požara, čovjek u moru i pružanje medicinske pomoći). Na pojedinim putničkim brodovima u nacionalnoj plovidbi utvrđeni su nedostaci, među kojima prevladavaju nedostaci vezani uz sustav upravljanja sigurnošću (ISM).

Odvijanje plovidbe

Lučke kapetanije i ispostave su obavljale nadzor nad uplovljenjem i isplovljjenjem brodova u luku i nad obavljanjem linijskog pomorskog putničkog prijevoza. U slučaju poremećaja plovidbenog reda zbog plovidbene nezgode, gužve ili sličnog razloga, kapetanije su bile dužne odmah izvjestiti: lučku upravu, brodara, Upravu za sigurnost plovidbe i zaštitu mora, prometnu policiju, HAK i druge sudionike, te poduzeti mjere iz svoje nadležnosti i osigurati stalno dežurstvo na mjestu ukrcanja/iskrcanja putnika.

Nisu zabilježeni bitni poremećaji u odvijanju pomorskog prometa putnika i vozila, osim kraćih prekida uzrokovanih lošim vremenskim prilikama.

Traganje i spašavanje

Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru – MRCC Rijeka u suradnji sa podsredišnjicama spašavanja u lučkim kapetanijama obavila je vježbe traganja i spašavanja temeljem prethodno izrađenih i odobrenih scenarija izvođenja vježbi. Vježbe su se obavljale na području svake lučke kapetanije prema scenariju: napuštanje broda, požar na brodu, čovjek u moru, onečišćenje mora, spašavanje ronioca i medicinska pomoć osobi na brodu.

Provedeno je ukupno 10 vježbi od toga 8 vježbi na nivou svake podsredišnjice i dvije vježbe s „Jadrolinijom d.d.“. Nakon svake obavljene vježbe MRCC Rijeka izradila analizu i izvjestila ovu Upravu i sve učesnike vježbe.

Dežurstvo

1. Lučke uprave državne i županijske na čijem području pristaju trajekti i putnički brodovi u redovnoj linijskoj plovidbi, te brodari koji obavljaju redovni putnički linijski prijevoz, uspostavili su od 1. lipanja – 31. rujana 2007.g. stalno pasivno, a po potrebni i aktivno dežurstvo tijekom 24 sata dnevno.
2. U lučkim kapetanijama obavlja se stalno aktivno dežurstvo tijekom 24 sata dnevno u Odjelu za upravljanje i nadzor pomorskog prometa i poslove traganja i spašavanja, te pasivno dežurstvo u Odjelu inspekcije sigurnosti plovidbe.

Ostale aktivnosti

Pored aktivnosti provedenih prema Programu, plovila lučkih kapetanija obavljaju kontrolu na moru, kako samostalno, tako i u zajedničkim planiranim akcijama u suradnji s ostalim ministarstvima uključenim u Koordinaciju za nadzor i zaštitu Jadrana. Prilikom kontrole na moru posebno se nadzire plovidba brodica i jahti u odnosu na propisane odredbe vezane uz

dopuštenu brzinu i plovidbu blizu obale, sposobljenost osoba koje upravljaju brodicama, te poštivanje odredbi Uredbe za dolazak i boravak stranih jahti i brodica namijenjenih športu i razonodi u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

Nautički turizam

Uzimajući u obzir statističke rezultate do 31. kolovoza 2007. godine možemo govoriti o iznimno uspješnoj nautičkoj sezoni. Od početka godine ukupan broj izdanih vinjeta (napravljenih prijava dolaska stranih jahti i brodica) u svim lučkim kapetanijama iznosi 51.398, odnosno 2.161 prijavu ili 4,39 % više nego u istom razdoblju 2006. godine. Ukupan broj nautičara koji su plovili na stranim jahtama i brodicama bio je 255.957.

Odlični rezultati postignuti su i u djelatnosti iznajmljivanja jahti i brodica pod hrvatskom zastavom. Broj pravnih i fizičkih osoba koje iznajmljuju jahte i brodice do 31. kolovoza narastao je na brojku 916, odnosno 197 više nego na kraju 2006. godine. Istovremeno je i evidentirana charter flota u ovom trenutku narasla je na 3.459 jahti i brodica što je za 13,93% više nego u istom periodu 2006. godine, temeljem toga je i broj gostiju koji su se koristili charter plovilima do 31. kolovoza 2007. godini (223.301) veći za 13,36% nego u istom periodu 2006. godine.

Posebno je potrebno istaknuti proširenje ponude luksuznih jahti, jer je u 2007. godini broj registriranih motornih jahti, koje možemo smatrati „luksuznim“ charterom, porastao za 64%, odnosno s 147 motornih jahti na kraju 2006. godine na 241 jahtu trenutno. Pri tome treba naglasiti da je najveći broj ovih jahti duljine do 20 metara, ali isto tako da pod hrvatsku zastavu dolaze sve veća i sve luksuznija plovila.

Ostale aktivnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijatka RH

→ u cilju poticanja razvoja u turistički nerazvijenim područjima, Ministarstvo provodi „Program poticanja, zaštite, obnove i uključivanja u turizam tradicijske i prirodne baštine u turistički nerazvijenim područjima“. Za 2007. godinu za taj Program osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 4.950.000 kuna. Putem javnog poziva, pristiglo je 440 projekata, 78 projekata je odabранo za dodjelu sredstava s prosječnim iznosom po projektu u iznosu od 63.460 kuna.

→ „Program poticanja razvoja tematskih turističkih puteva u RH“ Ministarstvo provodi s ciljem razvijanja turizma u turistički nerazvijenim područjima Za 2007. godinu za taj Program osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 2,5 milijuna kuna. Putem javnog poziva, pristiglo je 119 projekata, 33 projekta je odabранo za dodjelu sredstava s prosječnim iznosom po projektu u iznosu od 75.757 kuna.

→ nadalje, Ministarstvo provodi „Program poticanja izrade suvenira“ s namjerom poboljšanja kvalitete ponude hrvatskih suvenira. Za 2007. godinu za taj Program osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 1 milijun kuna. Putem javnog poziva, pristiglo je 337 projekata, 60 projekata je odabранo za dodjelu sredstava s prosječnim iznosom po projektu u iznosu od 16.666 kuna.

→ Program kreditiranja malog obiteljskog poduzetništva u turizmu – Poticaj za uspjeh – program je koji Ministarstvo provodi već petu godinu zaredom, s ciljem unapređenja postojeće turističke ponude kroz izgradnju novih, posebice malih obiteljskih hotela i drugih visokokvalitetnih objekata, odnosno dodatnih turističkih sadržaja, kao i rasta zapošljavanja, te poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva u turizmu. Program se temelji na kreditnim sredstvima banaka i sredstvima za subvencioniranje kamata Ministarstva.

U 2007. godini do 20. rujna odobreno je 59 kreditnih zahtjeva u iznosu od cca 223,1 milijuna kuna (za 20 hotela, 24 pansiona, 9 kuća za odmor, 3 aparthotela i 3 apartmana). Sredstva se koriste za tekuća ulaganja (15 kredita), refinanciranje kredita (23 kredita) te u potprogram

„Pod stoljetnim krovovima“ (21 kredit), a očekuje se da će ova ulaganja omogućiti preko 450 novih radnih mjesta.

➔ Projekt izgradnje i rekonstrukcije putničke i izletničke flote za potrebe hrvatskih privatnih brodara - malih poduzetnika u 2007. godini

Početkom 2005. godine Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijanja je izradilo program pod nazivom Projekt obnove i modernizacije putničke i izletničke flote za hrvatske privatne brodare – male poduzetnike.

Od 2005.g Vlada RH subvencionira iz Državnog proračuna RH gradnju trupa broda za izletničku flotu, a od 2006. g. uz gradnju trupa broda subvencionira se i rekonstrukcija postojećih brodova. U 2005. godini subvencioniralo se 10 brodova u gradnji (10% vrijednosti trupa) u iznosu od 2.269.754,96 kuna.

U 2006. godini subvencioniralo se 7 brodova u gradnji (10% vrijednosti trupa) sa 1.787.226,39 kuna i 8 brodova u rekonstrukciji sa 1.171.620 kuna (10% vrijednosti rekonstrukcije) .

Za 2007. godinu proveden je natječaj , odabrani su ponuditelji (odabrano je 5 rekonstrukcija i 6 gradnji) što će se sufinancirati sredstvima državnog proračuna u ovoj godini u ukupnom iznosu od 1,662 mln kuna.

Očekuje se da će ovaj projekt kao i dosadašnjih godina polučiti pozitivne efekte koji se prvenstveno odnose na:

- Poboljšanje sigurnosti plovidbe u pomorskom prometu;
- Poboljšanje i povećanje turističke ponude na Jadranu;
- Podupiranje malog privatnog poduzetništva;
- Porast dohotka i zaposlenosti u priobalju u okviru regionalne politike razvoja;
- Oživljavanje i korištenje malih brodogradilišta, posebice na otocima, te otvaranje puta u njihov razvoj, kojemu bi značajno trebalo pogodovati približavanje Europskoj uniji,
- Zaštita okoliša;
- Konkurentnost ostalim turističkim odredištima;
- Produciranje turističke sezone.

➔ Program subvencioniranja razlike u cjeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi u 2007. godini

Predložena inicijativa odnosi se na poticanje brodara u nacionalnoj plovidbi koji obavljaju djelatnost prijevoza putnika - na izletima i turističkim brodovima isključivo u nacionalnoj plovidbi koristeći pogonsko gorivo po punoj cjeni koštanja (isključuje brodare koji obavljaju javni obalni linijski pomorski promet i ribarske brodove). Predviđeno je da se potpora daje brodarima koji ispunjavaju tražene uvjete za razliku između maloprodajne cijene dizel goriva i cijene plavog dizela (koju već koriste npr. ribari). Prijedlog uvođenja ove potpore ima za cilj smanjenje ukupnih troškova poslovanja brodara koji obavljaju djelatnost isključivo u nacionalnoj plovidbi, te zbog toga posluju u nepovoljnim gospodarskim uvjetima u odnosu na brodare čiji brodovi plove u međunarodnoj plovidbi, a time su u mogućnosti nabavljati pogonsko gorivo po nižim cijenama.

Ovaj vid potpore utjecati će na smanjenje ukupnih troškova poduzetnika sa ciljem efikasnijeg poslovanja, kvalitetnijeg pružanja usluga – djelatnost kružnih putovanja, jednodnevnih ili višednevnih putovanja, prijevoz tereta u nacionalnoj plovidbi, a time i konkurentnost brodara u nacionalnoj plovidbi.

PROMOCIJA I TRŽIŠNE AKTIVNOSTI

Hrvatska turistička zajednica

Aktivnosti na unapređenju proizvoda

Početkom mjeseca siječnja pokrenute su aktivnosti upućivanjem dopisa u sve turističke zajednice županija vezano za dostavu zahtjeva za sufinanciranje manifestacija i projekata od značaja za hrvatski turizam, dostavu zahtjeva za sufinanciranje za turističku i ostalu signalizaciju i zahtjeva za sufinanciranje novih proizvoda, dostavu izvješća o ostvarenim noćenjima i naplati boravišne pristojbe za 2006. godinu, te da kandidiraju do 28. veljače najbolju novu seosku destinaciju na području ruralnog turizma za pilot projekt Europska turistička destinacija izvrsnosti.

Sukladno planu projekta Volim Hrvatsku održan je prvi sastanka Stožera na kojem je utvrđen program projekta, usuglašen tekst knjižice, izabrani članovi, predsjednik i tajnik, te dogovorena visina potpore Glavnog ureda turističkim zajednicama županije za aktivnosti projekta. Dogovoren je dizajn knjižice, plakata i naljepnica projekta Volim Hrvatsku 2007., tekst knjižice je lektoriran, a knjižica je tiskana i poslana u sve TZŽ zajedno s plakatima i naljepnicama.

15. ožujka održan je Savjet za potpore projektima i manifestacijama koji je razmotrio 358 zamolbi i dao prijedlog Turističkom vijeću da se sufinancira 80 projekata i manifestacija (ukupno 1.300.000 kuna), a Turističko vijeće potvrdilo je prijedlog.

Povjerenstvo Glavnog ureda HTZ-a za Europsku turističku destinaciju izvrsnosti - najbolju ruralnu destinaciju obišlo je 17 kandidiranih na području kontinentalne Hrvatske, te Primorsko-goranske i Istarske županije, a izabran je SVETI MARTIN NA MURI.

Organiziran je i održan 3. sastanak Stožera projekta Volim Hrvatsku u Primorsko-goranskoj županiji, na kojem je konstatirano da je akcija Volim Hrvatsku najuspješnija akcija sustava, da se odvija prema planu i programu, da se u aktivnosti akcije uključuje svake godine sve više ljudi i udruga, da je akcija napravila bitne pomake u uređenju i čistoći turističkih mjesta te pripremi turističke sezone, a jako dobro praćena je u medijima.

Dana 4. lipnja poslan je dopis ministarstvima, institucijama, tvrtkama, udrugama i turističkim zajednicama županija za kandidiranje djelatnika godine.

Dana 5. srpnja na Sljemuenu u hotelu TOMISLAVOV DOM dodijeljene su nagrade i priznanja najboljima na natječaju Volim Hrvatsku (dječjim vrtićima i školama, te djeci i učenicima) uz prigodni program i posjetu Rudnicima Zrinski i ZOO.

Povjerenstvo ZELENOG CVIJETA je u razdoblju od 9. srpnja do 2. kolovoza, prema utvrđenom planu, obišlo ukupno 16 županija Hrvatske: Bjelovarsko-bilogorsku, Brodsko-posavsku, kontinentalni dio Istarske, Karlovačku, Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, kontinentalni dio Ličko-senjske, Međimursku, Osječko-baranjsku, Požeško-slavonsku, kontinentalni dio Primorsko-goranske, Sisačko-moslavačku, Varaždinsku, Virovitičko-podravsku, Vukovarsko-srijemsku i Zagrebačku, koje su kandidirale svoje najuređenije gradove, manje gradove, mjesta te pojedinačne objekte za ZELENI CVIJET 2007. Ukupno je kandidirano: 8 gradova, 10 manjih gradova i 9 mjesta, te 10 trgova, 11 ulica, 12 parkova, 13 okućnica, 8 javnih plaža ili kupališta, 11 balkona, 11 turističko informativnih centara, 8 benzinskih postaja, 14 suvenira i 15 turističkih ponuda.

Info punktovi i info table

Aktivnost postavljanja tabli dobrodošlice održena je tijekom svibnja i lipnja, a uklonjene su tri male table dobrodošlice (sa starim logom i dizajnom) na GP Macelj, GP Pasjak i na Staroj Karlovačkoj cesti, dok je na GP Kaštel, dotrajala velika tabla dobrodošlice zamjenjena i

premještena na novu mikrolokaciju u blizini graničnog prijelaza. Također, uklonjena je i velika tabla dobrodošlice u blizini GP Macelj i za nju se traži odgovarajuća mikrolokacija.

Hrvatski anđeli i servis dobrodošlice

Usluga pružanja turističkih informacija putem jedinstvenog broja telefona 062 999 999 aktivirana je tijekom cijele godine, a informatori Hrvatske turističke zajednice daju turistima sve informacije svakodnevno, u predsezoni i posezoni od 08:30 do 16:30, a tijekom turističke sezone od 8:00 do 20:00.

Ukupno je ostvareno 640 telefonskih poziva, i to: u siječnju 30, veljači 10, ožujku 10, travnju 14, svibnju 27, lipnju 65, srpnju 215 te kolovozu 269 poziva. Najviše poziva ostvareno je na engleskom jeziku, a najčešća pitanja odnosila su se na prometnu povezanost, raspored vožnje trajekata i autobusa te stanju na hrvatskim prometnicama.

Servis dobrodošlice odvijao se u razdoblju od sredine lipnja do početka rujna, a organiziran je na sljedećim graničnim prijelazima: Macelj, Bregana, Rupa, Pasjak, Brod na Kupi, Kaštel, Plovanija, Požane, Mursko Središće, Goričan, Slavonski Šamac, Stara Gradiška, Slavonski Brod, te Beli Manastir i Donji Miholjac - posebno valja napomenuti odličnu suradnju s MUP-om, MMTPR-om, službom 112 i sustavom TZ. Osim distribucije materijala u izdanju Hrvatske turističke zajednice i sustava turističkih zajednica, turistima se dijelio i letak službe 112 s korisnim uputama u slučaju nezgode.

Formiranje i informatizacija podataka, dijateka i priprema u izdavaštvu, filmoteka i CD Realiziran je novi multimedijalni CD ROM pod nazivom "Hrvatska - Mediteran kakav je nekad bio" na 11 jezika, koji osim fotografija i karakterističnih hrvatskih melodija sadrži i image brošuru Hrvatska - Mediteran kakav je nekad bio i Turističke informacije u wordu i pdf formatu.

Za potrebe nastupa i posebnih prezentacija u inozemstvu izrađen je slideshow DVD s najatraktivnijim fotografijama hrvatskih turističkih destinacija, kulturne i prirodne baštine, a glazbena podloga DVD-a su skladbe sa sedmerostrukog nosača zvuka *Anima Croatica* u izdanju Hrvatske turističke zajednice.

Distribuiru se novi promidžbeni film Hrvatska - domovina Marka Pola na DVD-u, kao i multimedijalni CD-rom istog naziva, a napravljene su i dodatne jezične inačice filma na japanskom, kineskom, ruskom i španjolskom jeziku.

Također se umnožavaju i distribuiraju već postojeći multimedijalni materijali (DVD-i Čarobna Hrvatska, Hrvatska - Mediteran kakav je nekad bio, Sunčani san Mediterana te CD-romovi Adriatic Explorer i Hrvatska u slikama).

Dijateka

U tijeku je unapređivanje elektronske arhive fotografija (dijapozitiva i digitalnih fotografija) u vlasništvu Hrvatske turističke zajednice kao i izrada proširivanja on-line baze fotografija za potrebe novinara i turooperatora. Također, u izradi je digitalizirana baza fotografija u rezoluciji pogodnoj za tisk.

Izrada Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2008. - 2012.

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice je na 19. sjednici, održanoj 18. srpnja 2007. godine jednoglasno prihvatio prijedlog Povjerenstva za stručnu ocjenu ponuda za izradu Strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma 2008. – 2012. da se izrada Strateškog marketinškog plana 2008. - 2012. povjeri tvrtkama THR International Tourism Consultants Barcelona i Horwath Consulting iz Zagreba.

Hrvatska turistička zajednica provela je Javni natječaj za izradu Strateškog marketinškog plana te su do krajnjeg roka za dostavljanje ponuda svoje prijedloge dostavili THR International Tourism Consultants Barcelona i Horwath Consulting iz Zagreba (zajednička

ponuda), te Emerging markets Group (EMG), London, Aviareps Magnum, Njemačka i Institut za turizam iz Zagreba (zajednička ponuda). Odabrana zajednička ponuda tvrtki THR International iz Barcelone te Horwath Consultinga iz Zagreba sadrži sve tražene natječajne elemente u pogledu financijske i tehničke ponude i za osnovni paket usluga iznosi 2.923.000,00 kuna. Zajednička ponuda tvrtki Emerging Markets Group, Aviareps Magnum, Njemačka te Instituta za turizam iznosi 3.438.043,13 kuna. Nakon izrade osnovnog paketa ocijenit će se potreba za eventualnom izradom dodatnog paketa usluga prema zasebnoj ponudi i zasebnim uvjetima oba ponuđača.

Javno potpisivanje ugovora za Strateški marketinški plan hrvatskog turizma 2008. – 2012. održano je 22. kolovoza 2007. godine u hotelu Grand villa Argentina u Dubrovniku.

Oglašavanje

Nakon prihvatanja Programa rada Hrvatske turističke zajednice za 2007. godinu u okviru Odjela za istraživanje tržišta i odnose s partnerima u razdoblju od 1. siječnja do početka rujna u okviru općeg i TV oglašavanja planiranih u visini od 56,8 milijuna kuna, realizirano je 43,6 milijuna kuna.

U razdoblju od siječnja do rujna realizirani su dotisci svih brošura Hrvatske turističke zajednice, a otisnute su i nove promotivne brošure: Image brošura – Hrvatska - Mediteran kakav je nekad bio, Hrvatska - domovina Marka Pola, Čudesna prirodna baština, Turističko-cestovna karta Hrvatske, Središnja Hrvatska – "Dvori s pogledom", Kulturna baština, Turizam u brojkama (letak i brošura), kao i Turističke informacije – ljetno izdanje.

U pripremi su dotisci brošura za sezonu promocije 2008., kao i izrada dvije nove brošure: Kampovi i Nautička Hrvatska, a Hrvatska turistička zajednica je potpomogla i izlaženje brošure Nautička Hrvatska (charter) Hrvatske gospodarske komore.

Otisnuto je 106 plakata iz serije Destinacija autora Ivana Doroghya, a u pripremi su i tri nove serije plakata – Etno, Kampovi i Obiteljski smještaj.

Otisnuta je brošura Volim Hrvatsku, kao i plakati i naljepnice te je realizirana nabava promidžbenih materijala za istoimenu akciju.

Suveniri i ostali promidžbeni materijali

Realizirana je nabava mnogobrojnih suvenira koji su konstantno u distribuciji kao što su licitarska srca, vrećice lavande, platnene i papirnate vrećice, spužve, kemijske olovke, bedževi, značke, naljepnice, kišobrani, majice, kape i ostali, a za sezonu promocije 2008. suveniri će se redizajnirati u skladu s prepoznatljivim nacionalnim obilježjima.

Studijska putovanja agenata i novinara i suradnja s novinarima

U razdoblju od 1. siječnja do 31. kolovoza 2007. godine Hrvatsku su, u potpunoj organizaciji Hrvatske turističke zajednice, posjetila 496 inozemna novinara, dok je u djelomičnoj organizaciji na studijskim putovanjima bilo 150 stranih predstavnika medija.

U istom razdoblju Glavni ured organizirao je ukupno 51 press konferenciju na tržištima na kojima ima svoja predstavništva. Press konferencije se organiziraju u okviru sajamskih nastupa, u okviru održavanja workshopova, hrvatskih večeri, hrvatskih dana i samostalne press konferencije.

Skenirani članci i reportaže objavljeni o Hrvatskoj u inozemnom tisku u 2006. godini pohranjeni su na interaktivni DVD koji je dostavljen svim turističkim zajednicama županija. Na interaktivnom DVD-u članci su pohranjeni po tržištima, a mogućnost pretraživanja istog omogućena je sistemom "tražilice" i to po zemljama, mjesecima, imenu časopisa, naslovu članka i prezimenu autora.

Redovito se mjesečno dostavljaju e-mail priopćenja sa zanimljivostima, novostima, investicijama i vijestima iz Hrvatske i hrvatske turističke ponude. E-mail priopćenja se putem

mreže naših predstavnštava, ispostava i PR agencija u inozemstvu dostavljaju stranim predstavnicima medija, a također se nalaze na Internet stranici Hrvatske turističke zajednice. Potpisana je većina ugovora za smještaj s hotelima širom Hrvatske.

Dnevno se obrađuju razni zahtjevi stranih novinara, Odjel je u svakodnevnom kontaktu s inozemnim predstavnicima medija, predstavnstvima i ispostavama HTZ-a u inozemstvu, PR agencijama radi dostavljanja potrebnih informacija, programa studijskih putovanja, e-mail priopćenja.

Zlatna penkala

Ovogodišnja dodjela "Zlatne penkale", godišnje nagrade koju Hrvatska turistička zajednica dodjeljuje inozemnim turističkim novinarima za najbolji novinarski tekst i televizijsku reportazu, održana je u razdoblju od 31. svibnja do 3. lipnja u Istri.

Studijska putovanja agenata i predstavnika turooperatora

Do rujna 2007. godine Hrvatska turistička zajednica je sufinancirala studijska putovanja za 145 njemačkih, 91 poljskog, 82 češka, 90 slovačkih, 76 švicarskih, 42 nizozemska, 50 skandinavskih, 42 irska, 41 američkog, 28 talijanskih, 20 austrijskih, 12 portugalskih i 12 argentinskih agenata iz raznih turističkih agencija.

ATS

U razdoblju od 15. do 20. travnja 2007. godine Hrvatska turistička zajednica bila je domaćin/organizator godišnje konferencije ATS (American Tourism Society) koji se održao na području Zagreba, Splita i Dubrovnika.

Sudionici konferencije, odnosno, članovi ATS organizacije najutjecajnija su imena predstavnika američkih tour operatora kao što su USTOA (United States Tour Operators Association), ASTA (The American Society of Travel Agents), predstavnici asocijacija koji se bave očuvanjem kulturne baštine kao što su Tourism Care for Tomorrow, Travelers Conservation fond, predstavnici hotelskih lanaca kao što su Mariott, Radisson, Starwood, turističke zajednice Europe itd.

Osim službenog dijela, sudionicima konferencije boravak je bio obogaćen studijskim putovanjem kroz Hrvatsku na kojem su posjetili Zagreb, Hrvatsko Zagorje, NP Plitvička jezera, Split, Vid, Pelješac i Dubrovnik. Dodatna inicijativa za obilježavanje ATS kongresa predložena je i od strane Filateličkog kluba Dubrovnik, a u sklopu proslave 115 godišnjice postojanja. Tako je posebno za obilježavanje ovog značajnog poslovnog susreta između USA i Hrvatske napravljen i predstavljen poseban poštanski žig, te podijeljene koverte sa najljepšim hrvatskim poštanskim markama, logom ATS i konturama Dubrovnika.

Aktivnosti tijekom kongresa u Hrvatskoj direktno je pratio američki tisak i to „Travel weekly magazine“, „Travel and Trade news“ te „Travel Talk Radio“ koji se javljao uživo iz Hrvatske.

Web stranice

Kontinuirano se ažuriraju podaci i prikupljaju novi (gospodarski subjekti, destinacije, servisne informacije, priopćenja, događanja), portal se oplemenjuje novim sadržajima te je tako pod kategorijom turizam plus dodana i golf ponuda u Hrvatskoj.

Web stranice predstavnštava HTZ-a u svijetu se kontinuirano nadopunjaju novim sadržajima izrađene su posebne web stranice (mini sajtovi) posvećene nautičkoj i camping ponudi na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku, koje se nalaze u okviru centralnog portala Hrvatske turističke zajednice. Budući da je Hrvatska turistička zajednica sufinancirala novi web portal Kamping udruženja Hrvatske, u Crikvenici je u hotelu "Therapia" 25. srpnja 2007. godine održana i tiskovna konferencija na kojoj je prezentiran portal www.kamping.hr te su

predstavljene i dosadašnje zajedničke aktivnosti Hrvatske turističke zajednice i Kamping udruženja Hrvatske kao i planovi za 2008. godinu

Treću godinu zaredom web portal Posao.hr nastavlja s akcijom "Zapošljavanje u turizmu" čiji je cilj motivirati poslodavce na zapošljavanje kvalificiranog i kvalitetnog kadra jer je vrhunska usluga u djelatnostima turizma i ugostiteljstva jedan od preduvjeta za razvoj turizma općenito. Akciju je podržala i Hrvatska turistička zajednica objavivši banner na web portalu www.croatia.hr na kojem zainteresirani mogu dobiti sve informacije o akciji. Ovu akciju podržalo je i MMTPR, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, HGK, HOK i Državni inspektorat.

Udruženo oglašavanje

Prihvaćene su kandidature za udruženo oglašavanje u 2007. godini u ukupnom iznosu od 11,5 milijuna kuna. Ugovori za udruženo oglašavanje su dijelom potpisani, a dijelom su još na terenu na potpisivanju. Do početka rujna 2007. godine realizirano je 1,9 milijuna kuna udruženog oglašavanja.

Sajmovi, info nastupi i prezentacije

U razdoblju od 1. siječnja do 31. kolovoza 2007. godine realizirano je ukupno 88 sajamskih nastupa na svjetskim turističkim tržištima.

U 2007. godini, Hrvatska turistička zajednica nastupa s novim dizajnom štanda, koji je osvežen novom konstrukcijom, motivima te dizajnom info deskova.

Od 82 sajamska nastupa, održano je 17 nacionalnih prezentacija, na kojima je predstavljena Hrvatska po regijama – na sajmu u Utrechtu, Stuttgartu, Beču, Madridu, Bratislavi, Zürichu, Dresdenu, Bruxellesu, Antwerpenu, Hamburgu, Pragu, Milanu, Munchenu, Berlinu, Parizu, Moskvi, Goetheburgu i Ljubljani. Na svakom od tih značajnih sajamskih nastupa bio je štand veće površine i s većim brojem suizlagača.

U istom razdoblju realizirano je 17 specijaliziranih sajmova (nautika, kamping, lov, avanturizam) i 54 informativna sajma, gdje HTZ zakupljuje manju kvadraturu na štandu i najčešće se predstavlja nacionalno, a ne regionalno, što je slučaj na nastupima na nacionalnim prezentacijama.

Road show i posebne prezentacije

Sufinanciranje organizacije i provedbe road show-a u 2007. zatražilo je 6 obalnih te 2 kontinentalne županijske turističke zajednice. Kod obalnih TZ županija sudjelujemo sa 25% u financiranju prezentacija, dok kod kontinentalnih TZ taj udio iznosi 50%.

Posebne prezentacije organizirane tijekom nacionalne sajamske prezentacije sufinciramo sa 50% svakoj TZ županiji i/ili grada koja takav nastup prijavi i realizira. Za ovakav način potpore nastupa lokalnih turističkih zajednica, Hrvatska turistička zajednica je odobrila i osigurala nešto više od pola milijuna kuna.

Hrvatski kongresni i insentiv ured

Hrvatski kongresni i insentiv ured prema Programu rada za 2007. godinu nastavlja poticati i pratiti kandidature za međunarodne skupove u inozemstvu i Hrvatskoj, od kojih bi posebno istaknuli godišnju konferenciju međunarodnog udruženja prometnih piloti, koja se održava u Dubrovniku u ožujku 2007. godine. HKIU je također dao punu podršku za dobivanje kandidature Hrvatske za domaćina značajne Međunarodne ADI konferencije 2010. godine. (International Alzheimer Disease Conference).

Ured za kulturni turizam

Organizirani Seminari edukacije za kulturni turizam

U okviru seminara "Od resursa do kulturno turističke atrakcije" interaktivnom komunikacijom sudionici su istražili i naučili kakve koristi ima turizam od kulture, te kultura od turizma, kakve koristi ima cjelokupna društvena zajednica od kulturnog turizma, što je to kulturni resurs, tj. kulturno-turistički proizvod, njegove razine, te kako ga napraviti da bude uspješna turistička atrakcija. Također su aktivno sudjelovali u Radionici: Kako razviti kulturno-turistički proizvod: od ideje do proizvoda. Cilj radionice bio je steći znanja o razvoju i upravljanju projektom, definirati osnovne projektne elemente: cilj projekta, svrhu projekta, identificiranje partnera i utvrđivanje projektne aktivnosti.

U okviru seminara "Organizacija kulturno-turističkih događanja" sudionici su dobili niz stručnih informacija i savjeta pri organizaciji nadolazećih regionalnih događanja.

Seminar "Tko je i što tko radi kulturnom turizmu?" je organiziran za predstavnike turističkog i kulturnog sektora, posebice one čiji su projekti neposrednije vezani uz kulturni turizam, a nalaze se tek u idejnoj fazi i one koji već imaju razrađene projekte, ali ne znaju s kime trebaju komunicirati da bi ih realizirali.

U okviru seminara "Management turističke destinacije", sudionici su se mogli upoznati s osobitostima managementa turističke destinacije, sustavom organizacije unutar turističke destinacije, važnostima organizacije za razvoj unutar sektorske suradnje - 3 sektora (kulturni, turistički, javna uprava i samouprava), te tko je nadležan za koje funkcije i djelovanja, važnostima koordinacije kulturne i turističke organizacije u turističkoj destinaciji, zadacima i ciljevima menadžmenta turističke destinacije, životnim ciklusom turističke destinacije i ulozi kulturnih resursa unutar istog, konkurentnosti turističke destinacije i dr

Web Portal za kulturni turizam

Izrađen je Web Portal za kulturni turizam HTZ-a – kulturna baština Hrvatske.

Newsletter kulturnog turizma

Elektronički oblik newslettera kulturnog turizma, stvoriti će nužnu sinergiju kulture i turizma. Uvođenjem novog, višeg standarda marketinške komunikacije unutar sektora (kulturni i turistički sektor, lokalna uprava i samouprava i dr.), napravit će se iskorak u razvoju i promociji kulturno-turističke ponude u zemlji, doprinijeti razvoju svijesti o važnosti razvoja kulturnog turizma i očuvanju kulturnih resursa, te stvoriti pozitivna klima koja podržava razvoj kulturnog turizma.

Prvi nacionalni "Dan kulturnog turizma"

U cilju intenzivnijeg povezivanja kulture i turizma, pune valorizacije kulturne ponude, podizanja razine svijesti lokalnog stanovništva o važnosti razvoja kulturnog turizma i očuvanju kulturnih resursa, razmjene znanja i informacija unutar sektora i unaprjeđenja kulturno-turističkog proizvoda, u organizaciji Ureda za kulturni turizam i Turističke zajednice Primorsko-goranske županije, te suradnji s Primorsko-goranskom županijom, Turističkom zajednicom Grada Rijeke i turističkim zajednicama - članicama, 12. lipnja 2007. godine u Rijeci se održao Prvi nacionalni "Dan kulturnog turizma".

Predstavništva i ispostave

Sve aktivnosti realiziraju prema predviđenoj dinamici i u fazi su operativne provedbe ili izvršenja priprema za njihovu provedbu. Također, sve aktivnosti realiziraju se sukladno finansijskom planu koji je sastavni dio Programa rada.

U tijeku su pripremne radnje za otvaranje predstavništva HTZ-a u Japanu sa sjedištem u Tokiju, kao i predstavništva HTZ-a u Danskoj sa sjedištem u Kopenhagenu. Otvaranje ureda očekuje se početkom 2008. godine.

1.2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH

U tijeku priprema turističke sezone s ciljem povećanja sigurnosti sudionika u prometu donesena je odluka o organizaciji dežurstva dodatnih timova hitne medicinske pomoći na državnim cestama u razdoblju od 6. lipnja do 1. listopada 2007. godine.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi organiziralo je, u suradnji sa Hrvatskim autocestama d.d. i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, dežurstva dodatnih timova hitne medicinske pomoći na državnim cestama na dionicama autocesta A1, A3 i A4, u suradnji s Autocestom Zagreb-Macelj d.o.o. dežurstvo dodatnog tima hitne medicinske pomoći na dionici autoceste A2, u suradnji s Autocestom Rijeka-Zagreb d.o.o. dežurstvo dodatnog tima hitne medicinske pomoći na dionici autoceste A6.

Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.o.o. i Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. i ove su godine uključile u organizaciju dežurstava. Tako su Hrvatske autoceste d.o.o. i Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. ponudile besplatni smještaj i prehranu timova u svojim tehničkim jedinicama. Autocesta Rijeka-Zagreb d.o.o. ponudila je besplatni smještaj u tehničkoj jedinici Delnice-Lučice. Koordinacijom sa Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i VIP- net d.o.o. tijekom dežurstva osigurana je komunikacija timova putem besplatnih uređaja i veza.

U provedbi dežurstva sudjelovali su Ustanova za hitnu medicinsku pomoć Splitsko-dalmatinske županije, Dom zdravlja Zagrebačke županije, Dom zdravlja Sisačko-moslavačke županije, Dom zdravlja Nova Gradiška, Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije, Dom zdravlja Karlovac, Dom zdravlja Gospic, Dom zdravlja Zadar, Dom zdravlja Knin, Dom zdravlja Varaždinske županije i Dom zdravlja Primorsko-goranske županije.

Sukladno podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, odnosno županijskih centara 112 tijekom mjeseca lipnja, srpnja i kolovoza 2007. godine zabilježeno je ukupno 207 intervencija dodatnih timova hitne medicinske pomoći (u lipnju 40, u srpnju 85, u kolovozu 82). Lakše ozlijedenih bilo je ukupno 183, teže ozlijedenih 94, a poginulih 25.

Hitna medicinska pomoć morskim prijevozom provodi se temeljem Sporazuma o izvršavanju usluga prijevoza morem u hitnim medicinskim slučajevima, kojeg su 2001. godine potpisali ministar zdravstva, direktor Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, ministar unutarnjih poslova i ministar pomorstva, prometa i veza.

Hitni medicinski transport zračnim prijevozom odvija se kao i prije dogovorno sa Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom obrane.

Hitna medicinska pomoć roniocima koji su hrvatski državljeni osigurava se kroz sustav hitne medicinske pomoći kao u svim ostalim slučajevima, a roniocima koji su strani državljeni hitna medicinska pomoć se osigurava sukladno odredbama bilateralnih socijalnih sporazuma koji definiraju pružanje hitne medicinske pomoći.

Uprava za sanitarnu inspekciju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, te sanitarna inspekcija u Uredima državne uprave pri županijama je u periodu od 20. svibnja do 20. kolovoza izvršila 294 nadzora prema prijavama građana uslijed povećane razine buke. Najveći broj nadzora izvršen je u ugostiteljskim objektima (231). Od ostalih objekata izvršeno je 30 nadzora u proizvodnim i trgovачkim objektima, te 25 nadzora po prijavama uslijed zvuka koji nastaje radom klima uređaja. Od ostalih prijavljenih objekta pojavljuju se u nekoliko slučajeva crkve, zatim ljetna kina, zabavni centri ili pak parkirališta zbog škripe guma. Po izvršenim nadzorima pokrenuto je 128 upravnih postupaka u smislu zabrane korištenja uređaja za reprodukciju zvuka do postavljanja graničnika ili naredbi o ponovljenim mjerljima. Pokrenute su i 43 prekršajna postupka. Osim navedenih postupaka po prijavama građana provedeno je 3.500 nadzora u ugostiteljskim objektima u smislu kontrole ispunjavanje uvjeta

za zaštitu od buke u sklopu sudjelovanja u prethodnom postupku za utvrđivanje uvjeta za zaštitu od buke.

1.3. Ministarstvo unutarnjih poslova RH

Sukladno Programu priprema za turističku sezonu 2007. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova planiralo je i poduzelo potrebne mjere i radnje u cilju sigurnog dolaska i boravka inozemnih i domaćih gostiju, u sklopu kojih je policijskim upravama naloženo pojačano poduzimanje operativno preventivnih mjeru i radnji u cilju podizanja razine sigurnosti za vrijeme turističke sezone.

U cilju pravovremenih priprema za provođenje mjeru i aktivnosti tijekom turističke sezone 2007. godine održano je više Kolegija Ravnatelja policije sa načelnicima Policijskih uprava, posebno sa načelnicima uprava i ostalim rukovoditeljima iz Policijskih uprava na moru, a u vremenu od 17. do 19. svibnja u Cavtatu je održan sastanak ravnatelja policija iz regije, te država iz kojih dolazi veći broj turista.

Prije početka turističke sezone održane su koordinacije sa predstavnicima Državnog inspektorata, Porezne uprave, Carinske uprave, Uprave za sanitarnu inspekciju, Uprave cestovnog prometa, koncesionarima ili društvima koja upravljaju auto-cestama, HAK-om.

UPRAVA POLICIJE

Stanje javnog reda

U cilju provođenja i uspješne realizacije planom predviđenih mjeru policijskim upravama na moru je upućena ispomoć u ljudstvu i tehnički i to: 250 policijskih službenika i 19 motocikala. Ispomoć je dana u vremenskim terminima od 20. 06. do 10.09. ove godine, a određeni broj policijskih službenika nalazit će se na ispomoći i tijekom mjeseca rujna i listopada.

Nakon završetka projekta implementacije kontakt policajaca tijekom 2006. godine, ove godine su svi kontakt rajoni bili pokriveni sa kontakt policajcima, a kontaktni rajoni u policijskim upravama na moru ustrojeni su na područjima većih turističkih naselja ili središta.

I ove godine se nastavilo sa provođenjem projekta u okviru suradnje sa policijama europskih država, tako da su tijekom turističke sezone na području Republike Hrvatske boravili policijski službenici iz Republike Austrije na području županije Primorsko-goranske u vremenu od 01.07. do 26.08. ukupno 8 policijskih službenika, iz Republike Francuske na području županije Dubrovačko-neretvanske u vremenu od 15.07. do 15.08. ukupno 2 policijska službenika iz Republike Mađarske na području županije Zadarske u vremenu od 19.07. do 16.08. ukupno 4 policijska službenika.

U vremenu od 14. do 21. lipnja zajedno sa sanitarnom inspekcijom obavljeni su zajednički nadzori na području svih županija na moru, a sa ostalim inspekcijskim službama koordinirani nadzori su se obavljali na lokalnoj razini.

Tijekom turističke sezone 2007. godine na području Republike Hrvatske nisu zabilježeni događaji koji bi značajno utjecali na opće stanje sigurnosti (nije zabilježeno ni jedno narušavanje javnog reda i mira u većem obimu, nije bilo terorističkih napada, podmetanja eksploziva i drugih radnji koje bi kod domaćih i stranih gostiju izazvali osjećaj nesigurnosti), osim pojedinačnih incidenata (napad na strane turiste, narušavanje javnog reda i mira u kojima su sudjelovali strani turisti ili drugo nedolično ponašanje stranih turista), a koji su bili medijski pojačano popraćeni.

Ove godine je bila posebno izražena problematika stvaranja buke i na taj način remećenje javnog reda i mira, posebno u noćnim satima. Poduzimane su propisane mjeru i radnje od strane policije i sanitarnе inspekcije, no unatoč tome stanje se nije ništa promijenilo na bolje u odnosu na prethodne godine.

Stanje sigurnosti cestovnog prometa

Najveći zastoji i kolone tijekom protekle turističke sezone događale su se u danima vršnih opterećenja (vikendi ili praznikom) na ulazima u tunele Mala Kapela i Sveti Rok, te na izlazima iz auto cesta.

Da bi se maksimalno ubrzao tijek prometa na tim dionicama tijekom čitave turističke sezone predstavnici MUP-a su sa ostalim službenicima zaduženim za odvijanje prometa na auto cestama u to vrijeme zajedničkim koordiniranim aktivnostima poduzimali na licu mjesta potrebite mjere i radnje.

Policijske uprave na čijem se području koncentrira najveći dio turističkog prometa pojačanim su radom uz angažiranje i pripadnika prometnih jedinica mladeži, prvenstveno fizičkim upravljanjem u vrijeme pojačanog prometa prema jadranskim odredištima nastojali smanjiti kolone i ubrzati tijek prometa.

Policijske uprave su podatke o gustoći prometa, vremenu čekanja na graničnim prijelazima i trajektnim pristaništima, kolonama, prometnim nesrećama i druge bitne podatke na prometima najopterećenijim pravcima dostavljale Operativno komunikacijskom centru policije MUP-a, svaki puni sat, a u slučaju izvanrednih događaja odmah po saznanju za isti, a koji je o tome izvješćivao Informativni centar Hrvatskog auto-kluba.

Nadzor i upravljanje prometom uporabom policijskog helikoptera obavljen je sukladno Planu uporabe helikoptera nadzoru i upravljanju prometa, tako da je nadzor obavljan uglavnom za vrijeme vikenda kada su opterećenja u prometu bila najveća.

Jedan poseban policijski helikopter bio je svakodnevno na raspolaganju za hitne i potrebite intervencije policijskim upravama na moru, a stacioniran je bio na području Zadra.

Službenici Odjela za sigurnost cestovnog prometa MUP-a i policijskih uprava tijekom turističke sezone više puta su gostovali na raznim televizijskim i radijskim emisijama s osvrtom na prometovanje, sigurnost u prometu, korištenje novih prometnica i alternativnih pravaca.

Očevidi prometnih nesreća obavljeni su u najkraćem mogućem roku, korištenjem iskusnih policijskih službenika, a sve nesreće stranih državljana koje su za posljedicu imale materijalnu štetu, rješavale su se u skraćenom prekršajnom postupku.

U tri ljetna mjeseca ove godine(lipanj, srpanj i kolovoz) na cestama u Republici Hrvatskoj dogodilo se 17.670 prometnih nesreća, što je za 5,5% više nego u istom razdoblju prošle godine.Od tog broja je 171 nesreća s poginulim osobama, 11 % više nego prošle godine, 5326 prometnih nesreća s ozlijedenim osobama ili 11,2% više nego 2006.godine.U tim nesrećama smrtno je stradalo 199 osoba, a to je 12,4% više nego u istom razdoblju prošle godine.Teško je ozlijedeno 1490 sudionika nesreća ili 10,5% više nego u 2006.godini.

Od navedenog broja nesreća, strani državljeni su sudjelovali u 17,2% prometnih nesreća s poginulima, a u 11% nesreća s ozlijedenim osobama.

UPRAVA KRIMINALISTIČKE POLICIJE

Uprava kriminalističke policije sukladno svom djelokrugu rada i nadležnosti poduzimala je i dalje poduzima mjere i aktivnosti na sprječavanju i otkrivanju kaznenih djela, a osim toga u cilju povećanja stanja opće sigurnosti ljudi i imovine, te smanjenja kaznenih djela počinjenih požarima i paljevinama. Policijskim upravama koje teritorijalno pokrivaju područja priobalja i otočja uputila je naputak o provođenju preventivnih i represivnih mjera poradi smanjenja broja požara sa točno razrađenim mjerama koje iste moraju poduzeti.

Radi učinkovitosti u provođenju tih mjera policijskim upravama na moru upućena je ispomoć od 50 policijskih službenika interventne policije koji su korišteni za provođenje mjera i radnji u vrijeme i na prostoru gdje se ukazala najveća potreba.

Jednako tako u cilju smanjenja broja kaznenih dijela imovinskog kriminaliteta na autocestama, kao što su krađe, drske krađe, razbojničke krađe i razbojništva, a koja djela se najčešće počine na štetu turista istima je posvećena posebna pozornost u suzbijanju u što su uključeni i policijski službenici novoformirane ustrojstvene jedinice MUP-a, Mobilna jedinica prometne policije.

Policijskim upravama na moru dostavljen je naputak za postupanje u otkrivanju i sprječavanju crnog chartera, te za poduzimanje mjera i radnji na otkrivanju i sprječavanju raznih djelatnosti koje se mogu svrstati u sivu ekonomiju.

UPRAVA ZA GRANICU

Po poslovima granične kontrole na državnoj granici provodila se pojačana kontrola prelaženja državne granice, ali na način da se prelazak osigura bez nepotrebnog zadržavanja. U tom smislu Policijskim upravama je naloženo da stalno ostvaruju neposrednu suradnju sa ostalim nadležnim službama na graničnom prijelazu (carina, inspekcijske službe, špediteri i dr.), kako bi se pri provođenju mjera i radnji koje se poduzimaju na graničnim prijelazima osigurala što brža protočnost prometa.

Na pojedinim graničnim prijelazima prema Republici Sloveniji u određenim vremenima dolazilo je do otežanog prijelaza državne granice, tj. ulaska u Republiku Sloveniju zbog pojačanih kontrola koje je obavljala granična policija Republike Slovenije.

Intenziviran je rad na zapriječavanju nezakonitih prelazaka državne granice i sprječavanju prekograničnog kriminaliteta, kao i provođenja akcija po dubini teritorija.

Po poslovima nezakonitih migracija, pored aktivnosti na suzbijanju redovnih pojačanih oblika nezakonitih migracija (nezakoniti prelazak državne granice i nezakoniti boravak), tijekom ljetnih mjeseci provodila se, a provodi se i dalje pojačana aktivnost oko nezakonitosti u vezi prijave boravišta stranaca, osobito u policijskih upravama na moru.

Posebne aktivnosti bile su usmjerene na suzbijanje nezakonitog rada stranaca. Radi toga, a temeljem prethodne koordinacije sa Državnim inspektoratom, policijskim upravama je osim provođenja samostalnih operativnih akcija, naloženo da uspostave kontakte s područnim jedinicama Državnog inspektorata, razmjenjuju koriste informacije, pružaju pomoći i assistenciju, te se aktivno uključe u nadzore zajedno sa inspektoratima rada.

Tijekom turističke sezone značajan aspekt dat je postupanju pomorske policije na moru, koja je zajedno sa Lučkim kapetanjama i ostalim službama nastojala što više nadzirati provođenje propisa o djelatnostima na moru, a čije kršenje je sve izražajnije u posljednjim godinama, a ogleda se u nepoštivanju pravila plovidbe za plovila, suzbijanju crnog chartera, zaštiti podmorskih arheoloških lokaliteta, suzbijanju nezakonitog izlovljavanja prstaca, bavljenje ronilačkim aktivnostima, i dr.

Policijskim upravama na moru koje imaju pomorske i zračne granične prijelaze pružena je ispomoć u policijskim službenicima iz Policijskih uprava iz unutrašnjosti.

INSPEKTORAT UNUTARNJIH POSLOVA (zaštita od požara)

U pripremi turističke 2007.godine, vezano i na Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2007.godini, inspekcija zaštite od požara je do 01.srpnja ove godine obavila 1154 inspekcijska pregleda, kojima su obuhvaćene građevine i otvoreni prostori od posebnog interesa (turistički objekti, benzinske postaje, zaštićeni objekti prirode, cestovni pravci, željezničke pruge, odlagališta komunalnog otpada, jedinice lokalne i područne samouprave i dr.). Temeljem inspekcijskih pregleda doneseno je 260 rješenja kojima je naređeno provođenje 678 mjera zaštite od požara, te je obavljeno 218

kontrolnih pregleda. Također je podneseno 118 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i doneseno 76 prekršajnih naloga za neprovodenje propisanih mjera zaštite od požara. Sa provođenjem inspekcijskih nadzora i poduzimanjem propisanih mjera nastavljeno je i tijekom turističke sezone.

1.4. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva RH

Provodenje Programa razvitičkog seoskog prostora kroz nekoliko njegovih mjera koje su u izravnoj korelaciji sa turističkom godinom 2007. i to:

- a) finansijska potpora organizatorima sajmova, promotivnih prezentacija, znanstvenih skupova, obiljetnica i manifestacija očuvanja kulturne baštine i sudionicima na državnim sajmovima i izložbama iz područja djelokruga Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva,
- b) sufinanciranje razvoja destinacije ruralnog turizma na kontinentalnom području sa poticajem izravne prodaje autohtonih i tradicionalnih proizvoda hrvatskog sela, kao dopunske djelatnosti u poljoprivredi,
- c) poticanje osnutka i razvoja udruga i zadruga kao poluge proizvodnje dovoljne količine prepoznatljivih i tržištu konkurentnih proizvoda sa većom dodanom vrijednošću.

Provodenje Programa marketinške pripreme poljoprivredno prehrambenih proizvoda koji preko oznaka: izvornosti, zemljopisnog podrijetla i tradicionalnog ugleda postaju pravi hrvatski prepoznatljiv proizvod.

Tijekom 2007. godine donesen je jedan zakonski i četiri podzakonska akta iz ekološke poljoprivrede čime smo potakli mogućnost prodaje tih proizvoda na inozemnom tržištu, a naročito u domaćem turizmu.

Zakonom o hrani (NN br. 117/03, 130/03, 48/04) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva postalo je nadležno tijelo za oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla hrane i oznake «tradicionalni ugled».

U srpnju 2005. godine Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva izradilo je Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane (NN br. 80/05 i 11/07) u kojem je razrađeno područje vezano za oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla dok je u listopadu iste godine izrađen i objavljen Pravilnik o priznavanju posebnih svojstava hrane i dodjeli oznake «tradicionalni ugled» (NN br. 127/05) u kojem je detaljno razrađeno područje vezano za «tradicionalni ugled» hrane.

Također, početkom 2006. godine Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva u suradnju s GTZ - Njemačkim društvom za tehničku suradnju, izradilo je Vodič za registraciju oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla hrane u svrhu boljeg razumijevanja navedenoga područja.

Tijekom 2007. godine Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva organiziralo je niz edukacijskih seminara i okruglih stolova te je sudjelovalo na različitim stručnim skupovima i manifestacijama, a u cilju prezentiranja navedenih oznaka i njihove važnosti u stvaranju nacionalnog i gastronomskog identiteta Hrvatske. Ovakva praksa nastavit će se i u 2008. godini budući da postoji veliki interes za zaštitom autohtonih prehrambenih proizvoda.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva izradilo je Operativni programa potpore proizvodnji slavonskog kulena koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila u svibnju 2006. godine.

Što se tiče područja ribarstva (športski i rekreacijski ribolov) MPŠVG prodaje dozvole za obavljanje rekreacijskog ribolova putem područnih jedinica i ovlaštenih pravnih ili fizičkih osoba s kojima se sklapaju ugovori za prodaju dnevnih, višednevnih i ili godišnjih dozvola za

sve oblike športsko ili rekreacijskog ribolova. Dozvole za športski ribolov prodaje Hrvatski savez za športski ribolov na moru putem svojih članova: klubova i športskih udruga za ribolov organiziranih preko županijskih saveza. Godišnje dozvole za navedene vrste ribolova mogu kupiti državljeni RH i stranci s prebivalištem u RH, a dnevne i višednevne dozvole mogu kupiti svi bez obzira na prebivalište. Domaći i strani turisti mogu kupiti dozvole za rekreacijski ribolov u Područnim jedinicama Uprave ribarstva (Pula, Rijeka, Senj, Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik) i kod oko 100 ovlaštenika koji su do sada sklopili ili će sklopiti Ugovor o prodaji dozvola s MPŠiVG, od kojih je velik dio lociran u manjim mjestima i na otocima. Obzirom na navedeno svim turistima je omogućena jednostavna nabava dozvola kako za športski tako i za rekreacijski ribolov koji ima značajnu ulogu u našoj ukupnoj turističkoj ponudi.

U djelatnosti lovstva Ministarstvo je tijekom 2007. godine provodilo aktivnosti vezane za pripremu i provedbu turističke godine. Ove aktivnosti uglavnom su se odnosile na lovni turizam i organiziranje popratnih priredbi vezanih za lovstvo.

U tom cilju početkom 2007. godine počela je primjena Pravilnika o uvjetima i načinu lova kojim je propisan postupak za dolazak stranih lovaca, izdavanja lovačkih iskaznica stranim i domaćim lovcima te izdavanja dopuštenja lovoovlaštenika za lov divljači. Drugim provedbenim propisima propisano je korištenje lovačkog oružja, lovačkih naboja, ograničenja u provđbi lova, ocjenjivanja trofeja divljači i njihovo iznošenje iz države, sve u cilju uređenog postupanja i transparentnosti u ovoj djelatnosti. Sve ove aktivnosti redovno su objavljivane na internetskim stranicama Ministarstva.

U organizaciji priredbi vezanih za lovstvo Ministarstvo je surađivalo i finansijski pomagalo organizaciju sajmova lova u Varaždinu, zagrebu, Splitu i Rijeci. U organizaciji kinoloških priredbi Ministarstvo je prvenstveno uzimalo učešće u priredbama vezano za lovnu kinologiju, no posebno valja istaknuti suradnju u pripremi i organiziranju najveće europske kinološke priredbe u 2007. godini – „Zagreb dog show 2007“. Po broju prisjelih gostiju, sudaca, izlagača pasa te prisutnih proizvođača hrane i ostalih potrepština za pse to je bila jedna od najvećih priredbi ikada organizirana u Hrvatskoj. Ministarstvo je uzelo učešće i u ostalim kinološkim priredbama Hrvatskog kinološkog saveza i u streljačkim i ostalim priredbama hrvatskog lovačkog saveza.

Na poboljšanje ponude u turističkoj potražnji, pogotovo u Istarskoj županiji utjecalo je održavanje 2. međunarodnog sajma ribarstva i ribarske opreme Umag, u lipnju 2007. Tom prigodom je trebala biti svečano otvorena i puštena u rad Veletržnica ribe Poreč d.o.o., međutim radi nepredviđenih teškoća u gradnji ista će početi s radom tijekom jeseni, istovremeno s Veletržnicom ribe Rijeka d.o.o., koja je u osnivana i isto nalazi se u završetku opremanja.

Te dvije veletržnice ribom zasigurno će poboljšati ponudu, a za očekivati je i poboljšanje kvalitete i izbora svježe ribe i morskih plodova u ponudi prema krajnjim potrošačima.

1.5. Ministarstvo kulture RH

Ministarstvo kulture tijekom 2007. godine organizirano je provodilo aktivnosti vezane uz pripremu i provedbu turističke sezone. Osigurana su značajna finansijska sredstva za provedbu već tradicionalnih aktivnosti (organizacija kulturnih manifestacija, izložbi, festivala itd.), kao i u nove projekte kojim je prepoznata promocija Hrvatske kao turističke destinacije s bogatim prirodnim i kulturnim vrijednostima.

Na području zaštite prirode nastavilo se s aktivnostima izgradnje i održavanja infrastrukture za posjetitelje u nacionalnim parkovima i parkovima prirode. Završeni su: edukacijsko-prezentacijski centar PP Papuk u Velikoj, izletište s vidikovcem "Kamenjak" u PP Vransko jezero, prezentacijski centar i sjedište PP Lonjsko polje u Krapju. Do kraja godine planira se

otvaranje nove Upravne zgrade s popratnim sadržajima NP Sjeverni Velebit u Krasnom, te novog sjedišta Ustanove s edukacijsko-prezentacijskim centrom PP Velebit u Gospiću. Uređene su nove šetnice, poučne staze, vidikovci, posjetiteljski centri (npr. vidikovac i poučna staza "Kudin most" te "Donji Starigrad-Donja Klada-Lukovo" u PP Velebit, šetnica "Slap", izvorišta "Korita" te stari suhozidni mostovi na šetnici u Lovranskoj Dragi u PP Učka, "Grpačak" u PP Telašćica).

Nastavljena je suradnja s HTZ-om. Predstavnici NP/PP sudjelovali su na brojnim međunarodnim i tuzemnim sajmovima turizma, izrađeni su novi promidžbeni i edukativni materijali, kako bi se posjetiteljima približile vrijednosti, obilježja i turistička ponuda pojedinog područja. U sklopu međunarodnog kongresa "Voda u zaštićenim područjima" u Dubrovniku, u palači Sponza, organizirana je izložba o NP/PP. Putem medija predstavljeni su mnogi NP/PP.

Promatramo li podatke o broju posjetitelja u nacionalnim parkovima (*Tablica 1.*), i 2006. godine možemo uočiti lagani porast (*1% u odnosu na 2005. g., 11% u odnosu na 2004. g.*). Povećanje broja posjetitelja razvidno je i u parkovima prirode, iako je iskazivanje njihovog točnog broja otežano budući većina PP još nema razvijen sustav naplate ulaznica.

Tablica 1: Broj posjetitelja u nacionalnim parkovima u razdoblju od 2001. – 2006. godine

Javna ustanova	Broj posjetitelja					
	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
UKUPNO	1.383.575	1.561.224	1.691.730	1.791.856	1.974.961	1.994.852

Tablica 2: Broj posjetitelja u prvom polugodištu 2004. – 2007. godine

Javna ustanova	Broj posjetitelja siječanj - lipanj			
	2004.	2005.	2006.	2007.
UKUPNO	573.423	667.177	684.735	777.272

Podaci o broju posjetitelja u prvom polugodištu 2007. godine (*Tablica 2.*) pokazuju povećanje od 13,5 % u odnosu na rezultate ostvarene u prvih šest mjeseci 2006. g., odnosno 16,5 % u usporedbi s 2005. g.

U razdoblju od 30. lipnja do 31. kolovoza 2007. nacionalne parkove i parkove prirode posjetilo je 937.354 posjetitelja. U prvih osam mjeseci ove godine ukupno je bilo 1.714.626 posjetitelja, što je 86 % od ukupnog broja posjetitelja u 2006. godini. Ovdje posebno treba istaknuti NP Plitvička jezera s 731.573 i NP Krku s 540.873 posjetitelja.

U svrhu bolje protupožarne zaštite u 2007. g. Ministarstvo kulture odobrilo je sredstva za postavljanje automatskih telemetrijskih protupožarnih stanica u PP Biokovo, PP Vransko jezero, PP Telašćica i NP Mljet.

Ministarstvo kulture sufincira i brojne međunarodne kulturne priredbe, festivalle i manifestacije koje se većinom odvijaju u ljetnom razdoblju, a pripadaju dijelu hrvatske turističke ponude. Neke od njih, poput Dubrovačkih ljetnih igara i Splitskog ljeta imaju visoki status nacionalnih festivala. Svaka od ovih priredbi pruža sadržajan umjetnički program kojim neosporno pridonosi kvaliteti i raznolikosti turističke ponude u lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu. Ostale kulturne priredbe odvijaju se tijekom cijele kalendarske godine u području dramske, glazbene i glazbeno-scenske i filmske umjetnosti uz velike manifestacije amaterskog stvaralaštva. U 2007. u području glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti sufincirano je 48 festivalskih programa, a u području kulturno-umjetničkog amaterizma 78 programa festivala, manifestacija i smotri.

Uprava za kulturni razvitak i kulturnu politiku, potiče razvoj turističke ponude temeljene na tradicijskoj, kulturnoj, povijesnoj i dr. baštini, promociji hrvatske kulture, ukupnog hrvatskog

gospodarstva i hrvatskih proizvoda kao važnog elementa ponude i identiteta hrvatskog turizma. Posebno su podržani i financirani muzejsko-galerijski i likovni programi te programi novih medijskih kultura koji sadrže navedene elemente.

Također sufinancira se i potiče nabava knjižne i neknjižne građe za narodne knjižnice. Tako se povećava i obogaćuje ponuda građe svim stvarnim i potencijalnim korisnicima, pa i onima koji kao turisti dolaze na određenu destinaciju. Mnoge su knjižnice uvele turističke upisne iskaznice poboljšavši tako i svoju uslugu i turističku ponudu, odnosno promidžbu ukupnih kulturnih i turističkih potencijala naše zemlje.

U 2007. godini Ministarstvo kulture nastavit će sa započetim aktivnostima, a pokrenut će se i niz novih projekata, koji će predstaviti hrvatsku kulturnu i prirodnu baštinu, kao važne poveznice u razvoju bogatstva turističke ponude naše zemlje.

1.6. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH

Tijekom 2007. godine ubrzani su pristupni pregovori Republike Hrvatske s Europskom unijom, što zasigurno spada u najvažnije uspjehe hrvatske diplomacije. Približavanje članstvu u NATO-u, te pozicioniranje Republike Hrvatske kao lidera na regionalnom planu (predsjedanje SEECP-om do svibnja 2007. godine, CEFTA), ključni su vanjskopolitički prioriteti Republike Hrvatske, ali i jamstvo međunarodne percepcije Republike Hrvatske kao stabilne i sigurne demokratske europske zemlje.

MVPEI neposredno te preko diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu aktivno djeluje na širenju predodžbe o Republici Hrvatskoj kao sigurnoj destinaciji. U tom smislu, MVPEI djeluje na planu jačanja imidža Republike Hrvatske kao društva u kojem su prihvaćeni europskih standardi i demokratska načela, koja počivaju na vladavini prava i slobodnom tržištu.

MVPEI, u okviru svojih aktivnosti, djeluje na kontinuiranom, sustavnom i sadržajnom promicanju hrvatske kulture, ukupnog hrvatskog gospodarstva i hrvatskih proizvoda kao važnog elementa ponude i identiteta hrvatskog turizma.

MVPEI je, u razdoblju za koje se podnosi izvješće, putem diplomatsko-konzularne mreže, nastupalo na turističkim sajmovima i prezentacijama samostalno ili u suradnji s predstvincima Hrvatske turističke zajednice.

MVPEI je, uz prezentacije i promociju hrvatskog gospodarstva i mogućnosti suradnje s Hrvatskom, provodilo i realizaciju brojnih glazbenih, scenskih, muzejsko-galerijskih, izdavačkih i filmskih projekata. Navedeni projekti su koncipirani na način da predstavljaju Hrvatsku, između ostalog, i kao poželjnju turističku destinaciju

S obzirom na činjenicu da je Republika Hrvatska sve privlačnije turističko odredište, što za posljedicu ima povećanje broja zahtjeva za izdavanje viza u hrvatskim DM/KU, MVPEI je, zahvaljujući pravodobno obavljenim pripremama, iznimno uspješno riješilo povećanje broja zahtjeva za izdavanje viza u svrhu turističkog posjeta (u tu svrhu se u ljetnim mjesecima povećava broj djelatnika u pojedinim diplomatskim predstavništvima).

1.7. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva RH

Aktivnosti na pripremi turističke sezone 2007.godine poklapaju se s trajnom zakonskom obvezom HEP-a u osiguranju tehničke stabilnosti i sigurnost! pogona visokonaponske mreže i elektroenergetskog sustava u cjelini, te koordiniranja sustavom proizvodnje, prijenosa , distribucije i opskrbe električne energije u Republici Hrvatskoj.

Preventivne mjere zaštite od požara provedene su sukladno programu i aktivnosti Vlade RH za 2007. godinu. Izvršen je nadzor od strane Državnog inspektorata, kojim nisu utvrđeni nedostaci koji bi mogli rezultirati poremećajima u prijenosu i isporuci električne

energije. Sigurnost objekata prijenosnog sustava HEP-a. provedena je kroz pojačane mjere nadzora i kontrole te kroz poseban Plan dežurstava i održavanje objekata. Na svim objektima od posebnog značaja pojačane su mjere tjelesne zaštite, a ugrađeni su sustavi tehničke zaštite (video nadzor, kontrola pristupa i sl.) te su u maksimalnoj funkciji. Zahvaljujući ovakvoj sveobuhvatnoj pripremi, te unutar zadanih rokova obavljenim radovima i koordinacijom s ostalim energetskim subjektima, u ljetnoj turističkoj sezoni nije bilo značajnijih poremećaja u opskrbi električnom energijom, a ne očekujemo ih ni do kraja ove godine. HEP-je osigurao maksimalno moguću raspoloživost prijenosne mreže u ljetnim mjesecima i za vrijeme trajanja turističke sezone, uskladjujući ove aktivnosti s radovima na proizvodnim postrojenjima, te osigurao prekogranične prijenosne kapacitete na sučelju s okolnim sustavima radi omogućavanja dodatnog uvoza električne energije za potrebe opskrbnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Proteklu sezonom ocjenjujemo zadovoljavajućom obzirom na pokazatelje kvalitete opskrbe kupaca električnom energijom u priobalnom području. Tome su pomogle i relativno niže temperature u mjesecu kolovozu u odnosu na lipanj i srpanj, te realizacija planova za pripremu turističke sezone.

Prekidi opskrbe električnom energijom koji su se događali tijekom turističke sezone uglavnom su bili posljedica više sile (grmljavinsko nevrijeme i požari), a ponovna uspostava opskrbe električnom energijom obavljana je u najkraćem mogućem roku. HEP - je poduzeo sve aktivnosti u cilju osiguranja sigurne opskrbe kupaca električnom energijom. HEP - je u posljednjih nekoliko godina značajno povećao visinu investicijskih ulaganja i sredstava za održavanje.

Zakonodavne aktivnosti i sprječavanje sive ekonomije.

Odluke o radnom vremenu prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo koje su na temelju predmetnog Pravilnika donijele općine i gradovi prilagođene su potrebama turista na određenom području, a s ciljem nesmetane i kvalitetne opskrbe.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva zaduženo je za koordinaciju i analizu provedbe svih usvojenih mjer za suzbijanje sive ekonomije do zaključno 31. prosinca 2007., te će o provedenim aktivnostima izvještavati Vladu RH u vidu izrađenog Izvješća za određeno razdoblje.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je u 2007. godini za Vladu Republike Hrvatske izradilo "Izvješće o provedenim mjerama za suzbijanje sive ekonomije u 2006. g.". Izvješće je Vlada Republike Hrvatske usvojila svojim Zaključkom dana 02. kolovoza 2007.

Hrvatski zavod za zapošljavanje niz godine poduzima aktivnosti na pripremi turističke sezone, koje su pojačane u protekle dvije godine jer Godišnji plan poticanja zapošljavanja omogućava i vrlo važan segmet pripreme za narednu sezonu, a to je obrazovanje radnika za potrebe tržišta rada.

Kroz Godišnji plan poticanja zapošljavanja za 2007. godinu Hrvatski zavod za zapošljavanje ospozljava nezaposlene radnike zainteresirane za rad u sezoni, za stjecanje dodatnih znanja i vještina potrebnih za rad na sezonskim poslovima vezanim za turističku sezonu. U periodu do 31.07.2007. godine kroz Godišnji plan poticanja zapošljavanja financirano je obrazovanje za 587 osoba.

S ciljem poboljšanja smještajne ponude i poslovanja hotelskih i dr. tvrtki Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva nastavilo je u suradnji s MMTPR-om provedbu programa „Poticaj za uspjeh“ s ciljem povećanja broja malih hotela i dr. smještajnih objekata. Započeto je provođenje mjer kojom se subvencionira kamata u projektu Lokalni projekti razvoja - mikro kreditiranje, u suradnji sa županijama i gradom Zagrebom.

Provedene su „Marketinške aktivnosti za 2007. godinu“ kojim je predviđeno sufinanciranje nastupa subjekata malog gospodarstva na sajmovima/izložbama u svrhu promidžbe vlastitih proizvoda, te stvaranja uvjeta za kvalitetniju suradnju i povezivanje s ostalim subjektima na

tržištu. Za Projekt je ukupno planirano 15.000.000,00 kn, a do 31. kolovoza 2007. godine odobreno je 719 bespovratnih potpora u iznosu od 15.941.70,00 kn.

Proведен je program „Konkurentna proizvodnja“ poticanja proizvodnje i modernizacije tehnoloških procesa kroz primjenu znanosti i uvođenje novih tehnologija, a u cilju povećanja kvalitete proizvoda, ekološke zaštite i konkurentnosti gospodarskih subjekata, čime s posredno doprinosi i poboljšanju turističke ponude. Za Projekt je ukupno planirano 23.000.000,00 kn, a do 31. kolovoza 2007. odobreno je 521 potpora proizvodnim gospodarskim subjektima u iznosu od 22.382.000,00 kn.

1.8. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva RH

MZOPUG kontinuiranim poticanjem i praćenjem izrade i donošenja prostornih planova uređenja osobito priobalnih gradova i općina te detaljnih planova uređenja za pojedine prostorne cjeline namijenjene ugostiteljskom korištenju, tijekom provođenja postupka izdavanja suglasnosti temeljem Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora („Narodne novine“, broj 128/04 – u dalnjem tekstu: Uredba), detaljno provodi radnje kojima se provjerava kvaliteta i zakonitost prostorno planskih rješenja za područja ugostiteljsko-turističke namjene. Nova gradnja se planira u još neizgrađenim dijelovima postojećih građevinskih područja u pravilu kao kvalitativna i kvantitativna dopuna postojeće turističke ponude s višom kategorijom smještajnih građevina i pratećih sadržaja (športsko - rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl.) uz temeljni zahtjev poboljšanja infrastrukture i zaštite okoliša, te kvalitetnom rekonstrukcijom odnosno zamjenom postojećih neiskorištenih ili neprimjerenih kapaciteta vrijednosti i obilježjima lokacije i ukupne turističke destinacije. U planiranju područja ugostiteljsko-turističke namjene svih gradova i općina potiče se njihovo prestrukturiranje te podržavaju namjere i planska rješenja, koja smještavaju novu izgradnju na neizgrađenom – “greenfield” području (najčešće na poljoprivrednom zemljištu) na područja manje prirodne i krajobrazne vrijednosti i uklapanjem gradnje u mjerilo prirodnog okoliša i sukladnosti s elementima autohtonog urbaniteta i tradicijske arhitekture.

MZOPUG nastavlja intenzivnom primjenom Uredbe, na temelju koje su utvrđene osnovne planske mjere za golf igrališta u prostornim planovima županija kroz odgovarajuće detaljnije planiranje u prostornim planovima uređenja gradova i općina, te izdavanjem lokacijskih dozvola. Izmijenjen je Pravilnik o jednostavnim građevinama za koje nije potrebna građevna dozvola, na način da za samo igralište nije potrebna građevna dozvola.

Nadzor urbanističke inspekcije provodi se osobito nad izradom i donošenjem prostornih planova na obalnom području i konačnim lokacijskim dozvolama.

Urbanistička inspekcija kontinuirano provodi usmjereni i upućujući nadzor nad dinamikom izrade i donošenja prostornih planova uređenja gradova i općina, a podaci se najmanje tromjesečno objavljaju na WEB stranici MZOPUG. Donošenje navedenih planova bitno utječe i na mogućnost razvijanja razvojnih projekata u području turizma.

Prema iznesenim podacima proizlazi da je 83% teritorija Republike Hrvatske u kojima obitava 93% od ukupnog broja stanovništva pokriveno prostornim planovima uređenja gradova i općina, dok se za obalno područje isti podaci iskazuju s 89,1% stanovništva i 73% površine tog područja.

Nadzor građevinske inspekcije

U cilju sređivanja stanja u vezi bespravne gradnje na području svih županija i Grada Zagreba nastavlja se provedba nadzora i prisilno izvršenje inspekcijskih rješenja građevinske inspekcije putem ugovornih izvođača zbog nepoštivanja odredbi Zakona o gradnji, osobito

zbog gradnje bez građevinske dozvole, ako se izvedeno stanje ne može uskladiti s propisanim lokacijskim uvjetima.

U cilju zaštite obalnog područja u promatranom razdoblju obavljeni su sustavni nadzori na otocima.

Na obalnom području izvršeno su i nadzori ukupno 59 građevina koje se građeni na pomorskom dobru.

U funkciji bržeg i učinkovitijeg praćenja stanja i obavljanja nadzora izvršena su snimanja iz zraka obalnog područja otoka (Krk, Rab, Vir, Pag, Šolta, Dugi otok, Kornati, Korčula, Brač, Hvar), a nastavlja se provedbom snimanja za Cres, Lošinj, Vis i Dubrovačko područje (Pelješac, Mljet, Elafitski otoci).

Nepravilnosti utvrđene u nadzorima vezane uz protupožarnu zaštitu, odnosile su se na odlaganje otpada na nepropisni način izvan ograda odlagališta, neredovito zastiranje otpada inertnim materijalom, neosiguravanje 24 satnog čuvanja odlagališta, neuređenost i neprohodnost protupožarnog pojasa, nepostojanje ograde oko odlagališta ili je ogradenost nepotpuna, nedostatak opreme za dojavu i gašenje požara te neuređenost zelenog pojasa oko odlagališta.

Najčešći uzrok nastanka požara na odlagalištima otpada je samozapaljenje otpada u nižim slojevima tijela odlagališta, pepeo iz dovezenog otpada ili paljenje od strane nepoznate osobe. U cilju rješavanja problema sanacije postojećih odlagališta otpada većina općina i gradova na čijim se područjima nalaze odlagališta imaju s Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost sklopljen ugovor o sufinanciraju sanacije odlagališta i izradi potrebne dokumentacije za sanaciju. S tim u vezi inspekcijskim nadzorima u 2007. je, kao i prethodne godine, provjeravana faza postupka sanacije i provedba mjere zaštite okoliša prilikom sanacije procjenom utjecaja na okoliš. Utvrđeno je da je za većinu nadziranih odlagališta izrađena potrebna dokumentacija ili je izrada u tijeku (studije o procjeni utjecaja na okoliš, plan sanacije i zatvaranja odlagališta) te je u skladu s izrađenom dokumentacijom u tijeku ishođenje dozvola (lokacijske ili građevinske dozvole).

Analiza stanja prostora namijenjenog za ugostiteljsko-turističku namjenu

Obalno područje hrvatskog Jadrana najvredniji je razvojni potencijal Republike Hrvatske i jedno od najzanimljivijih poduzetničkih i graditeljskih područja, a njegova vrijednost će se povećavati osobito s ulaskom Hrvatske u EU. Ministarstvo je u suradnji s Županijskim zavodima za prostorno uređenje jadranskih županija i specijaliziranim GIS tvrtkom u razdoblju do 2006. godine izradilo "GIS sa sadržajnom strukturom 7 Prostornih planova županija Jadranske Hrvatske" u svrhu dobivanja podataka za oko 280 tema iz područja korištenja i namjene površina, svih vrsta infrastrukturnih sustava, te uvjeta korištenja, uređenja i zaštite prostora. Zbog neprilagođenost planske građe GIS standardima, pokrenut je detaljniji GIS koji obrađuje sadržaj iz prostornih planova uređenja gradova i općina Jadranske Hrvatske, koji se zbog obimne planske građe i velikog broja JLS (215 gradova i općina) izrađuje u nekoliko razvojnih faza.

1.9. Ministarstvo financija

Kao ispomoć domicilnim inspektorima u 7 područnih ureda Porezne uprave na moru (Rijeka, Pazin, Gospić, Zadar, Šibenik, Split, Dubrovnik) upućeno je ukupno 47 inspektora područnih ureda iz unutrašnjosti RH:

Naglasak u nadzorima na turističkim područjima uz more bio je na evidentiranju prometa i izdavanju računa kod obveznika koji ostvaruju gotovinski promet.

U tijeku turističke sezone, 47 inspektora područnih ureda iz unutrašnjosti Republike Hrvatske bilo je upućeno u područne uredde Porezne uprave na moru, a kao ispomoć u radu

domicilnim inspektorima. U nadzorima na područjima turističkih mesta uz more, naglasak je bio na evidentiranju prometa i izdavanju računa kod obveznika koji ostvaruju gotovinski promet, pa je tako obavljeno ukupno 1049 nadzora kod istih. Osim toga, u 249 ugostiteljskih objekata obavljen je nadzor PDV-a i prometa, izvršena su 43 nadzora nekretnina koje su kupile pravne osobe u vlasništvu stranih osoba, te je obavljen nadzor kod 33 porezna obveznika koji obavljaju charter djelatnost. Isto tako, Porezna uprava je naplatila značajan iznos dugovanja javnih prihoda, pa je tako naplaćeno 27.950.867,10 kn, a u istom razdoblju je doneseno i 30 rješenja o privremenoj zabrani obavljanja rada.

Ministarstvo financija je provelo i velike aktivnosti u okviru carinskog nadzora i to s ciljem održavanja maksimalne protočnosti putničkog prometa, poglavito na glavnim turističkim prvcima.

Provedbu carinskih procedura u navedenom razdoblju, Ministarstvo financija izvršilo je na vrlo zadovoljavajućoj razini, u cestovnom tako i u zračnom pomorskom i željezničkom prometu, a stalna suradnja sa drugim inspekcijskim službama pridonijela je učinkovitom radu carinske službe. Adekvatnim aktivnostima u suzbijanju „crnog čartera“ pozitivno se utjecalo prema regularnom odvijanju turističke jahting djelatnosti pridonoseći domaćim firmama koje se legalno bave ovom vrstom turističke ponude.

Treba napomenuti da su carinske aktivnosti na moru i rijekama bile znatno otežane zbog nedostatka carinskih plovila za obavljanje nadzora i kontrole na tim područjima. U cilju prevencije i učinkovitosti poduzimani su izravni kontakti sa susjednim zemljama na razini carinskih službi kao i na razini lokalnih carinskih jedinica što je utjecalo na normalizaciju graničnog i prekograničnog prometa.

1.10. Aktivnosti državnih upravnih organizacija

Državni inspektorat

Mjere i akcije za provedbu turističke sezone u ovoj godini, Državni inspektorat osigurao je sukladno Programu rada za 2007. godinu, koji je izrađen po fazama, vezanim uz značajnije događaje tijekom godine.

Strateški cilj Programa rada za 2007. godinu u području ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe je suzbijanje svih oblika rada „na crno“, odnosno sive ekonomije, ali i kontrola propisa kojim se osigurava zaštita turista kao potrošača. Za uspješnu provedbu propisa na terenu, neophodna je i dobra suradnja i koordinacija s drugim tijelima državne uprave, sudovima i nadležnim institucijama, kako bi se uočene nepravilnosti što efikasnije otklonile, a protiv prekršitelja poduzele zakonom propisane mjere. Stoga je Državni inspektorat uspostavi dobru suradnju s djelatnicima MUP-a, Ministarstva financija, Ministarstva zdravstva, Prekršajnim sudovima i turističkim zajednicama.

Pojačani inspekcijski nadzori u provedbi glavne turističke sezone započeli su 15. lipnja i traju do 15. rujna ove godine, a provođenje inspekcijskih nadzora i poduzimanja mjera iz nadležnosti Državnog inspektorata nastaviti će se i nakon turističke sezone. Tako su gospodarski inspektorji Državnog inspektorata provodili pojačane inspekcijske nadzore koji su poglavito bili usmjereni na sprječavanje bespravnog pružanja ugostiteljskih i turističkih usluga, na nelegalno iznajmljivanje smještajnih objekata turistima, na objekte u kojima se obavlja promet robe i pružaju zanatske i druge usluge, a koji su smješteni u hotelima, kampovima i u neposrednoj blizini smještajnih objekata gdje organizirano borave strani i domaći turisti, kao i u objektima uz magistralne pravce radi zaštite turista kao potrošača. Osim inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora i inspektora rada za radne odnose i zaštitu na radu Državnog

inspektorata kontrolirali su radnike zaposlene na poslovima vezanim za ugostiteljstvo i turizam. Kao i uvjete rada zaposlenih radnika poglavito u priobalnom području naše države i na otocima. Svoje aktivnosti na terenu vezano za provedbu turističke sezone Državni inspektorat započeo je mjesecima prije početka glavne turističke sezone. Tako u predsezoni, provedeni inspekcijski nadzori nad poslovanjem luka nautičkog turizma, smještajnih objekata iz skupine „hoteli“ i „kampovi i druge vrste objekata za smještaj“, nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju jela, pića, napitke i slastice, te nad drugim objektima koji se nalaze u blizini graničnih prijelaza, trajektnih luka i pristaništa, na prometnicama i prilaznim putovima do ovih mjesta, a u funkciji su pružanja usluga turistima.

Strateški cilj inspekcijskog nadzora u ovoj turističkoj sezoni bio je usmjeravanje aktivnosti inspektora Državnog inspektorata prvenstveno na utvrđivanje i suzbijanje svih oblika rada „na crno“.

Tako su inspektori već na samom početku turističke sezone na cijelom području naše Države, a poglavito na priobalnom području i otocima, započeli s aktivnostima na terenu koje imaju prvenstveno za cilj učinkovito suzbijanje nelegalnog pružanja ugostiteljskih i turističkih usluga, kao i osiguravanje provedbe propisa iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe.

U borbi protiv sive ekonomije, kao najučinkovitija mjera protiv nelegalnog obavljanja ugostiteljske ili turističke djelatnosti pokazala se zabrana obavljanja djelatnosti uz istovremeno pečaćenje prostora, prostorija uređaja i opreme. Propisanu mjeru pečaćenja, gospodarski inspektori mogli su primijeniti već u prošloj godini, budući da im je takva ovlast omogućena kroz izmjenu i dopunu Zakona o Državnom inspektoratu.

U sklopu mjera i akcija za provedbu glavne turističke sezone u 2007. godini, u razdoblju od 1. lipnja do 31. kolovoza 2007. godine gospodarski inspektori i inspektori rada Državnog inspektorata obavili su ukupno 26.119 inspekcijskih nadzora iz područja ugostiteljstva, turizma, boravišne pristojbe, prometa robe, zaštite na radu i radnih odnosa, u kojima su utvrdili 9.735 različitih povreda propisa, zbog čega su poduzete mjere.

Tako su gospodarski inspektori, od prekršitelja, glede povrede propisa iz područja ugostiteljstva, turizma, i boravišne pristojbe naplatili 2.089 kazni u iznosu od 3.697.950,00 kn. Gospodarski inspektori su u inspekcijskim nadzorima utvrdili 7.050 različitih povreda propisa iz područja ugostiteljstva, turizma i boravišne pristojbe, te su protiv prekršitelja podnijeli 3.800 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, Doneseno je 2.096 upravnih rješenja od čega: 605 pisanih rješenja o zabrani rada, 570 o otklanjanju utvrđenih nedostataka i 921 usmeno rješenje u zapisnik o zabrani rada.

Najčešće povrede propisa iz područja ugostiteljstva i turizma (4.387 raznih povreda) odnosile su se na: rad bez propisanih uvjeta, nedostatke u ispunjavanju propisanih uvjeta, cijene usluga u ugostiteljskom objektu, normativ u ugostiteljskom objektu, vođenje knjige žalbe, usluživanje alkoholnih pića maloljetnicima, izdavanje računa, nelegalan rad putničkih agencija, turističkih zastupnika, kampiranje izvan kampa, cijene turističkih usluga i dr.

Glede povreda propisa koje su se odnosili na inspekcijske nadzore građana u domaćinstvu, te vlasnike stanova i kuća za odmor – najčešći prekršaji (2.663 raznih povreda propisa), bili su: rad bez odobrenja, ne prijavljivanje turističkoj zajednici (vlasnici kuća i stanova za odmor), ne vođenja popisa gostiju, ne uplaćivanje boravišne pristojbe turističkoj zajednici, ne izdavanje računa, ne isticanje cijena usluga i sl.

Zbog nelegalnog iznajmljivanja smještajnih objekata turistima gospodarski inspektori izrekli su nadziranim pravnim i fizičkim osobama 683 usmena rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti, te je zapečaćeno 843 smještajne jedinice (sobe i apartmani) sa ukupno 2.457 kreveta.

U djelatnosti ugostiteljstva i turizma obavljeno je 885 inspekcijskih nadzora u kojim su otkrivene različite nezakonitosti u svezi s zapošljavanjem (rad radnika bez uručene potvrde o sklopljenom ugovoru o radu kada isti nije sklopljen u pisanom obliku, rad radnika bez uručene

prijave na obavezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje, rad radnika koji su nadležnim tijelima osiguranja prijavljeni sa zakašnjenjem, rad radnika koji nisu prijavljeni na obavezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje i sl.):

Tijekom nadzora zatećeno je 134 „ilegalno zaposlena radnika“, od kojih su 52 stranca, utvrđeno je da poslodavci 319-orici radnika nisu uručili propisane isprave o plaći, naknadi plaće i otpremnini, da je 519 radnika radilo nezakonito prekovremeno, noću i u preraspodijeljenom radnom vremenu, da je 209-orici radnika uskraćeno pravo na tjedni odmor i sl.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Državna uprava za zaštitu i spašavanje kao nositelj djela zadaća «sigurnost turista» usvojenog Vladinog Programa pripremnih i provedbenih aktivnosti za turističku sezonu 2007., donijela je Program pripremnih aktivnosti za turističku sezonu 2007., kojim je definirala zadaće, izvršitelje i način provođenja svih potrebnih aktivnosti.

Temeljem istog aktivno se provodila priprema i koordinacija provođenja pružanja pomoći turistima, njihovoj organiziranoj evakuaciji i zbrinjavanju u slučaju veće nesreće ili katastrofe, koja bi ih mogla ugroziti tijekom njihovog boravka u našoj zemlji.

Izvršeno je ažuriranje Operativnog plana TURS-a, održani su tematski sastanci svih nadležnih zapovjedništava zaštite i spašavanja, na kojima su članovi upoznati s Operativnim planovima. Održani su sastanci s predstavnicima HGSS, Crvenim križom, Hrvatskim šumama, Hrvatskim vodama, komunalnim poduzećima, ronilačkim savezom, lučkim kapetanijama, predstavnicima nacionalnih parkova i drugih turističkih tvrtki, radio postajama, i drugim žurnim službama, udrugama i pravnim osobama koje su od značaja za zaštitu i spašavanje i sigurnost turista. Putem organizacije i provođenja navedenih sastanaka kontinuirano se razmatrala trenutna situacija na pojedinim područjima, posebno područjima visokog turističkog interesa, donosile aktualne smjernice za poboljšanje sustava zaštite i spašavanja te sigurnosti turista, posebno sustava zaštite i spašavanja na frekventnim turističkim prometnim pravcima (autocesta A-1).

Prema Planu izrade standardnih operativnih postupaka određeni su nositelji i dinamika izrade od 2007. do 2009.g. kako bi se olakšalo operatorima ŽC 112 da koordiniraju u slučaju dojave nesreće istovremeno sa više žurnih i drugih službi. U svim centrima 112 izvršeno je instaliranje CTI opreme (integracija računala i telefona), prije početka turističke sezone. Provedeno je osposobljavanje i usavršavanje djela djelatnika centara 112 u poznavanu engleskog jezika. Zbog potrebe omogućavanja komunikacije na drugim stranim jezicima (njemački, francuski, talijanski, češki i mađarski), na razini centara 112, osiguran je centralizirani sustav prevođenja te je na taj način turistima omogućena komunikacija na cijelokupnom teritoriju RH. Također je osiguran mobilni komunikacijski sustav kojim je u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi izvršeno povezivanje dežurnih timova hitne medicinske pomoći (13 timova hitne medicinske pomoći za pomoć na pet (5) autocesta, u razdoblju od 6. lipnja do 1. listopada 2007.) na centre 112. Važnost navedenog očituje se u podatku da su timovi HMP raspoređeni na autocestama intervenirali preko 125 puta tijekom lipnja i srpnja 2007. s prosječnim vremenom reagiranja od 11 minuta. U razdoblju od 1.lipnja do 28.kolovoza 2007. centri 112 koordinirali su 103 akcije traganja i spašavanja na kopnu i moru, 120 akcija hitnog medicinskog leta – što je bitno povećanje u odnosu na prošlu godinu, proveli preko 240 postupka lociranja korisnika za pozive iz pokretnih telekomunikacijskih mreža, a što je povezano uz razne akcije zaštite i spašavanja,

Sukladno Planu inspekcijskog nadzora Javnih vatrogasnih postrojbi, vatrogasnih postrojbi DVD-a, vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu, vatrogasnih zajednica općina, gradova, županija i HVZ-a, do kraja kolovoza 2007. provedeno je 98,68% nadzora. Tijekom turističke sezone posebna pažnja posvećena je postrojbama koje su dislocirane iz kontinentalnih postrojbi na priobalje.

Temeljem Državnog plana angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara tijekom ljeta vatrogasne snage i namjenski organizirane snage OS RH locirane su na dodatnih 45 lokacija na priobalju. Uz postojećih 3500 vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama i društvima, na priobalju je dodatno angažirano preko 2000 vatrogasaca te oko 500 djelatnih vojnih osoba. Zrakoplovne snage su u punom sastavu bile pripravne već od 20. svibnja 2007. godine. Temeljem Planova zaštite od požara za otoke Korčulu, Lastovo, Mljet, Brač, Hvar, Vis i Dugi otok ustrojene su Sezonske Intervencijske vatrogasne postrojbe. Navedene postrojbe sastavljene su od lokalnih vatrogasaca, zapovjednika i vatrogasaca iz Državnih intervencijskih postrojbi te privremeno zaposlenih vatrogasaca. Poradi bolje koordinacije vatrogasnih snaga i vođenja požara otvorenog prostora, nastalih na području priobalja, Vatrogasno operativno središte dislocirano je u bazu u Divuljama. Tijekom požarne sezone na posebno ugrožena područja priobalja dislociran je dodatni broj vatrogasaca i tehnike.

1.11. Aktivnosti javnih poduzeća

Hrvatske autoceste

U skladu s „Programom pripremnih i provedbenih aktivnosti za turističku godinu 2007.“, za poduzimanje utvrđenih mjera i aktivnosti s ciljem što kvalitetnije pripreme uspješnije turističke 2007.godine, Hrvatske autoceste su obavile sve planirane aktivnosti, a koje su se sastojale u slijedećem:

Dana 05.svibnja 2007.g., na dijelu zagrebačke obilaznice, pušten je u promet novi čvor Kosnica autoceste A3 Bregana – Zagreb – Lipovac, koji u ovoj fazi predstavlja novi jugoistočni ulaz u grad Zagreb značajan za buduće prometne tokove povezivanja područja južno i sjeverno od obilaznice grada Zagreba, a posebno s zračnom lukom Pleso, te preko istočne obilaznice Velike Gorice s autocestom A11 Zagreb – Sisak.

Dana 27. lipnja 2007. godine pušteno je u promet novih 37 km autoceste A1 Zagreb – Split – Dubrovnik, dionica Dugopolje - Šestanovac, kao prve izgradene dionice na sektoru Dugopolje – Ploče. Rasplet prometa za sve nastavne destinacije (Trilj, Dubrovnik, Makarska, Omiš, Imotski) od ove godine ostvaruje se preko čvora Bisko, čvora Blato na Cetini i čvora Šestanovac. Izgradnjom ove dionice autoceste, najprometnija dionica jadranske magistrale (D8) od Splita do Omiša rasterećena je od tranzitnog prometa iz sjeverozapadnog dijela Hrvatske u smjeru Makarske, Metkovića i Dubrovnika, a izgradnjom dijela brze ceste od čvora Blato na Cetini (A1) do Čaporica (D60) olakšano je i skraćeno putovanje između Splita i dalmatinske zagore, te zapadnog dijela Bosne i Hercegovine (Livno, Tomislavgrad i dr.)

Radovi redovnog održavanja izvodili su se sukladno planiranom standardu autocesta kao i dinamici.

Glavnina radova investicijskog održavanja, predviđena u razdoblju turističke sezone, izvršena je na dionicama autoceste od Zagreba do Slavonskog Broda, te na Krčkom mostu. Radovi na sanaciji južnog mosta Sava kod Ivanje Reke na obilaznici Zagreba, te radovi na sanaciji asfaltnog zastora kolnika dionice Slavonski Brod - Oprisavci započet će tijekom rujna 2007. godine.

Izvršena su potrebna usklađenja ukupne prometne signalizacije daljinskog vođenja prometa na autocesti A4 Goričan - Zagreb.

U cilju povećanja prometne sigurnosti izvršeno je dodatno opremanje tunela Sveti Rok, izvedbom horizontalne signalizacije u tehnologiji zvučnih traka i ugradnjom LED markera.

Puštanjem u promet nove dionice autoceste A1 od Dugopolja do Šestanovca, naplatne postaje Bisko, Blato na Cetini i Šestanovac u potpunosti su implementirane u sustav naplate cestarine.

Uveden je sustav za upravljanje telefonskim pozivima – kontakt centar, gdje svaki poziv ima najavu do operatera u cilju efikasnijeg i bržeg rješavanja korisničkih zahtjeva.

Pušten je u prodaju novi proizvod „postpaid“ za korisnike ENC uređaja putem trajnog naloga (bez popusta) na način da se za sve troškove tereti kreditna kartica korisnika (AMEX, DINERS, MASTER).

Na lokacijama odmorišta izgrađeni su i dodatni samostalni objekti javnih sanitarija kako bi se u danima vršnog opterećenja prometa i smjene turista rasteretili sanitarni čvorovi benzinskih postaja.

U sklopu dodatnog uređenja odmorišta postavljeni su info – paneli putem kojih se vozači i putnici mogu informirati o zemljopisnim, povijesnim, kulturnim i ostalim zanimljivostima lokalnog turističkog okruženja, poglavito Nacionalnih parkova i parkova prirode.

Puštanjem u promet (27.lipnja 2007.g) nove dionice autoceste A1 Zagreb – Split – Dubrovnik od Dugopolja do Šestanovca, na novo izgrađenim odmorištima PUO Mosor (sjever i jug) u funkciji su i nove benzinske postaje.

Bitne prometne karakteristike turističke sezone 2007 na autocesti Zagreb-Split čini ostvaren porast ukupnog prometa za $\approx 11\%$ u odnosu na 2006.g., te povećanje prosječnog ljetnog dnevнog prometa (PLDP) za 12,49% (mjereno na dionici Sv.Rok – Maslenica), a što je rezultat godišnjeg porasta stupnja motorizacije, povećanja turističkog priliva dobrom turističkom promidžbom, te cjelovitosti autocestovnog sustava.

Gužve i zastoji u vrijeme pojačanog prometa događale su se i ove godine na dionicama autoceste A1 Zagreb – Split u zoni tunela Mala Kapela i Sveti Rok (jedna tunelska cijev), te na graničnim prijelazima (prvenstveno Bregana) i čeonim cestarinskim prolazima (Bregana, Sv.Helena, Ivana Reka i Lipovac).

Donesena je Naredba o ograničenju prometa na cestama (N.N. 68/07), koja propisuje zabranu prometa teških teretnih vozila u dane vikenda, za vrijeme turističke sezone i na dionicama autoceste A1 Ogulin-Brinje (u zoni tunela Mala Kapela) i Sveti Rok-Maslenica (u zoni tunela Sveti Rok).

Elaboratom HAC-a: „Prijedlog organizacije prometa u zoni tunela Sveti Rok i tunela Mala Kapela na autocesti A1 Zagreb-Split u vrijeme turističke sezone 2007.g.“, određeni su kriteriji i uvjeti za uspostavu privremene regulacije prometa jednosmjernim propuštanjem prometa kroz tunele Mala Kapela i Sveti Rok, a u cilju poboljšanja protočnosti i sigurnosti odvijanja prometa. Kako bi se ublažile posljedice uskih grla na autocesti A1 Zagreb – Split, u tijeku cijele turističke sezone uspješno se provodila organizacija svih zajedničkih aktivnosti nadležnih subjekata: prometne policije, službi hitne medicinske pomoći, HAK-a i HAC-a, kroz redovite tjedne koordinacije (započele 20. lipnja). U radu tjednih koordinacija sudjelovali su i predstavnici institucija MMTPR-a, MUP-a, MZSS-a, DUZZS-a, te predstavnici drugih uprava za ceste: HC, ARZ i AZM. Sukladno prometnim analizama i prognozi prometa HAC-a, za svaki nadolazeći vikend dogovarane su zajedničke aktivnosti za prihvat pojačanog prometa.

Na autocesti A1 i A3 provodilo se 24 satno dežurstvo timova HMP-a (hitne medicinske pomoći). Smještaj dežurnih timova HMP-a i ekipe za očevid MUP-a osigurao je HAC u prostorijama svojih COKP-i, a prema utvrđenom rasporedu s MZSS. Raspored lokacija za smještaj vozila hitne pomoći određen je prema zonama u radiusu od 40 do maksimalno 70 km po jednoj ekipi hitne pomoći.

Uspostavljene su stalne veze Službe održavanja s HAK-om i Hrvatskim radijom koje su poboljšale informiranje vozačima o stanju prometa i mogućim nastanicima kolona vozila ispred tunela Sveti Rok i Mala Kapela. Obavešćivanje javnosti putem HAK-a o stanju na cestama i regulaciji prometa, u vrijeme pojačanog prometa, provodilo se svakih 30 min.

Rezultat provedenih mjera na uskim grlima A1, odnosno na tunelima Mala Kapela i Sveti Rok ostvario je veću sigurnost i protočnost prometa, te bolju informiranost i udobnost putnika u

vrijeme turističke sezone 2007, te je u odnosu na ljetu 2006.g. povećao vikend promet za 7,15% (tunel Mala Kapela) i 12,09% (tunel Sveti Rok).

Hrvatske ceste

Hrvatske ceste d.o.o. provele su niz aktivnosti u građenju, održavanju i zaštiti državnih cesta koje su pridonijele podizanju razine prometne usluge te sigurnom i nesmetanom odvijanju prometa tijekom Turističke 2007.

Na svim glavnim cestovnim pravcima izvedeni su svi potrebni radovi iz programa redovitog održavanja. To se prvenstveno odnosi na čišćenje kolnika i prometne signalizacije, mjestimične popravke kolnika uključujući i sanaciju lokalnih oštećenja, uređenje bankina, sjecu raslinja u cestovnom pojasu radi osiguranja dobre preglednosti, košnju trave sa bankina i pokosa nasipa i usjeka, zamjenu oštećene i dotrajale vertikalne signalizacije, čišćenja i mjestimične popravke sustava za odvodnju, obnovu horizontalne signalizacije, čišćenje cestovnog zemljišta od otpadaka i drugih stvari te uređenje parkirališta i odmorišta.

Sukladno zadaćama iz točke 19. «Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2007. godini» («Narodne novine» br. 142./2006.), do 31. svibnja 2007. je očišćen cestovni pojas od lakozapaljivih tvari, odnosno onih tvari koje bi mogle izazvati požar ili omogućiti/olakšati njegovo širenje uz državne ceste koje prolaze kroz šume razvrstane u veliki i vrlo veliki stupanj ugroženosti od požara te one koje su od posebnog značaja.

Poduzete su i sve mjere za brzo otklanjanje posljedica u slučaju nastanka zagušenja ili izvanrednog događaja na državnim cestama kao i mjere za prihvat pojačanog intenziteta prometa u zoni tunela „Mala Kapela“ i „Sveti Rok“ s autoceste A1 na zaobilazne državne ceste. Kako bi se brzo osiguralo mjesto izvanrednog događaja a prema potrebi i preusmjero promet na zaobilazne pravce, obavijestila javnost o tome te brzo i efikasno uklonile eventualne posljedice, uspostavljena je stalna ophodnja i na glavnim turističkim prvcima.

Autocesta Rijeka – Zagreb

Svečanim otvorenjem dionice Vrbovsko-Bosiljevo u punom profilu, u lipnju 2007. godine dovršena je IIA faza igradnje autoceste. Izgradnja dijela dionice Vrbovsko – Bosiljevo, ukupne duljine 8,8 km, obuhvatila je građevinske radove dogradnje desnog (južnog) kolnika u puni profil autoceste, uključujući izgradnju tunela Veliki Gložac (1.126 m), vijadukata Zečeve Drage (914m), Severinske Drage (725m) i Osojnik (435m). Izvoditelji radova su uspjeli skratiti rok, te je dionica završena 8. lipnja 2007. godine, a ne prema prvotnom roku u rujnu 2007., dakle tri mjeseca prije roka.

Do kraja 2007. godine bit će dovršena i puštena u promet dionica Kikovica-Oštrovica, duljine 7,37 km. Od ukupne duljine dionice trasa iznosi 5,93 km, a objekti 1,43 km ili 19,3%. Pet je vijadukata: Čičave, Veliki Svib, Mali Svib, Melnik i Bukovo, te dva podvožnjaka koja povezuju obje strane autoceste.

Radovi II B faze izgradnje trajat će do kraja 2008. godine čime će izgradnja autocesta Rijeka – Zagreb u punom profilu biti dovršena.

Za sve vrijeme izvođenja radova u neposrednoj blizini gradilišta odvija se promet vozila. Stoga i ovom prilikom molimo sve sudionike u prometu za oprez u vožnji, te na redovno praćenje svih obavijesti i ograničenja na autocesti Rijeka-Zagreb. Također molimo za razumijevanje radi mogućih manjih usporavanja ili zaustavljanja prometa uzrokovanih odvijanjem radova jer se ovi radovi odvijaju upravo za to da se vožnja po autocesti u budućnosti učini još ugodnijom i sigurnijom.

Tijekom 2007. godine Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. je obavila sve planirane mjere i aktivnosti na području održavanja. Posebne aktivnosti (bolje informiranje putem HAK-a i medija o zastojima, prometnim nezgodama, preusmjerenjima prometa na paralelne prometnice, pratnja opasnih tereta, prolaz vangabaritnih i specijalnih tereta, brži uviđaj prometne policije kod udesa sa materijalnom štetom bez povrijeđenih, te sankcioniranje učesnika u prometu koji koriste zaustavnu traku tokom nezgoda i većih zastoja su se odvijale bez većih problema. Do kraja 2007. godine uvest će se video sustav prepoznavanja registracijskih oznaka u cilju prevencije skraćivanja dionica autoceste, a samim time i izbjegavanje plaćanja stvarnog iznosa cestarine. Takoder, do kraja ove godine planira se instalacija vanjskih elektroničkih čitača smart i kreditnih kartica na posebno označenim naplatnim kućicama.

Jadrolinija

U razdoblju siječanj - kolovoz 2007. godine brodovi JADROLINIJE su prevezli ukupno 7.104.585 putnika i 1.854.588 vozila. Broj prevezenih putnika veći je od prošlogodišnjeg u istom razdoblju za 5,1% i vozila za 6,8%.

Rast prijevoza bilježe sva okružja pogotovo u vršnim turističkim mjesecima, srpnju i kolovozu, osim na dužobalnim i međunarodnim linijama gdje je nivo prometa neznatno ispod prošlogodišnjeg.

Skokoviti rast potražnje za prijevozom tijekom visoke turističke sezone uspješno je odrađen. Najveći zahtjevi pred flotu JADROLINIJE postavljali su se tijekom mjeseca kolovoza, posebno u danima vršnih opterećenja. U mjesecu je kolovozu trajektna flota JADROLINIJE u lokalnom prometu učinila ukupno 14.152 putovanja (prosječno 456 putovanja dnevno). Maksimalni dnevni promet ostvaren je u vikendu 11. i 12. kolovoza 2007. Rekordan dan bila je subota 11. kolovoza, s 625 putovanja na kojima su trajekti JADROLINIJE u lokalnom povezivanju otoka i kopna prevezli 74.232 putnika i 24.156 vozila.

Tijekom mjeseca lipnja i srpnja u servis su uvedena dva novoizgrađena trajekta "Hrvat" i "Juraj Dalmatinac" svaki kapaciteta 140 automobila i 1200 putnika tako da je *Jadrolinija* sa svojom flotom od 56 brodova instaliranim kapacetetom u jednom ukrcaju 3600 vozila i 27.740 putnika tijekom istog perioda uspješno povezala otoke s kopnom u dužobalnom, međunarodnom i lokalnom prometu bez zastoja i duljih čekanja.

U jesenskom periodu počinje redovita priprema brodova (rekonstrukcije, remonti) za sljedeću godinu.

Ostali putnički brodari

Uz javno poduzeće Jadroliniju, kao najvećega putničkoga brodara na Jadranu, u turističkoj sezoni 2007. značajan doprinos u redovitom linijskom prometu dali su privatni brodari, posebice na brzobrodskim linijama. Pod okriljem novoutemeljene Agencije za obalni linijski pomorski promet u Splitu proveden je javni natječaj za davanje koncesija na 13 brzobrodskih linija na šestogodišnje razdoblje. Uz Jadroliniju koncesije su dobili i privatni brodari kao što je tvrtka UTO Kapetan Luka iz Krila Jesenica koja je kupila najmoderniji brzi brod na Jadranu 'Krilo Jet' i Miatrade iz Zadra koja se na domaćim linijama natjecala s brodom 'Princ Zadra' koji je prije toga održavao liniju Zadar-Ancona. Brzobrodske linije sa novim, većim i bržim brodovima uvelike su utjecale na kvalitetu prijevoza u turističkoj sezoni 2007.

Posebno je među turistima dobro primljeno uvođenje brzobrodske linije 9141 Pula-Mali Lošinj-Zadar, s pristajanjima na Unijama i Iloviku, kao svojevrsne nasljednice slične linije koju je dugi niz godina održavao feribot 'Marina'. Ona nije bila obuhvaćena odlukom o državnim linijama donesenom u prosincu 2006. godine, ali je Vlada RH, uočivši njezinu važnost za povezivanje

Istre, Kvarnera i Dalmacije, žurno reagirala, te je raspisan natječaj za koncesiju. Od 18.srpnja do 30. rujna novonabavljeni brzi brod 'Bišovo' brodara Split Tours d.d. prevezao je više od 25 tisuća putnika, što je iznad svih očekivanja.

U sezoni 2007. uspostavljena je i nova brodska linija Trogir-Slatine-Split, na kojoj je plovio brod 'Sestrice' privatnoga brodara, a kojom je olakšan promet između Splita, Trogira i otoka Čiovu, obzirom na velike ljetne gužve na cestovnim prometnicama. Donijeta je i odluka o uspostavi cjelogodišnje trajektne linije između Valbiske na otoku Krku i Lopar na otoku Rabu, umjesto dosadašnje sezonske linije Lopar-Baška. Na javnom natječaju koncesiju za održavanje te linije dobio je brodar Split Tours d.d. Ta će linija umnogome poboljšati povezanost i potaknuti turistički razvitak otoka Raba.

Hrvatske željeznice

Kako bi zadovoljile veću potražnju putnika, s početkom ljetne sezone Hrvatske željeznice uvode sezonske kao i posebne vlakove prema / iz Splita i Rijeke.

Tako tijekom sezone na relaciji Zagreb – Split – Zagreb voze 2 para (4 vlaka) noćnih vlakova (1 par redovnih i 1 par sezonskih) te 3 para (6 vlakova) dnevnih ICN vlakova. U sastavu noćnih vlakova nalaze se klasični vagoni 2. razreda, po 1 vagon za spavanje i 1 vagon za prijevoz praćenih automobila i motocikala. Sezonski noćni vlakovi (jedan vlak s polaskom iz Zagreba i jedan vlak s polaskom iz Splita) u svome sastavu imaju direktne vagone iz Bratislave i Praga za Split, iz Zagreba za Split, iz Vinkovaca za Zadar i Split te iz Osijeka za Split. Redovni noćni vlakovi (jedan vlak s polaskom iz Zagreba i jedan vlak s polaskom iz Splita) imaju direktne vagone iz Zagreba za Split, iz Budimpešte i Beča za Split te iz Zagreba za Šibenik.

Na relaciji Zagreb – Rijeka – Zagreb voze 1 par (2 vlaka) redovnih dnevnih brzih vlakova, 1 par (2 vlaka) redovnih dnevnih IC vlakova te 1 noćni vlak na relaciji Rijeka – Zagreb koji u svome sastavu ima direktne vagone za Osijek, Vinkovce i Budimpeštu. Na relaciji Osijek – Rijeka – Osijek voze 1 par (2 vlaka) redovnih dnevnih brzih vlakova te jedan noćni vlak na relaciji Osijek – Rijeka koji ima izravne vagone iz Budimpešte i Vinkovaca.

Pored gore navedenih redovnih vlakova vozili su i posebni sezonski vlakovi.

Posebni sezonski vlakovi na relacijama Beograd - Split – Beograd i Beograd- Rijeka – Beograd u suradnji s ŽS, u razdoblju lipanj – rujan, te autovlak na relaciji Hamburg - Rijeka – Hamburg u suradnji s DB, u razdoblju travanj - rujan

U razdoblju 15.06. do 31.08.2006., HŽ-Putnički prijevoz na relacijama prema moru i s mora u redovnim i sezonskim vlakovima prevezao je ukupno 230.010 putnika, 3.202 praćenih automobila i 1.413 praćenih motocikala, što predstavlja povećanje za 15% prevezeni putnika i povećanje 115% prevezeni automobila.

HŽ- Putnički prijevoz je i ovo ljeto ponudio u prijevoznoj ponudi prema moru - projekt "Disco vagon" koji je osmišljen sa ciljem pružanja nove usluge u noćnim vlakovima koji prometuju na relaciji Zagreb GK – Split – Zagreb GK i čije osmosatno putovanje noću pruža mogućnost organiziranja različitih događanja. U tu svrhu preuređen je buffet vagon s posebnim ozvučenjem, prigodnom rasvjетom, prostorom koji uključuje šank i mjesta za sjedenje. Cjelokupan projekt ostvaren je u suradnji s T-Mobile i Obiteljskim radiom. U navedenom razdoblju petkom iz Zagreb GK za Split, a subotom iz Splita za Zagreb GK u noćne vlakove uvršten je preuređeni buffet vagon.

U 2007. godini kako u unutarnjem tako i u međunarodnom prometu voze modernizirani vagoni 1., 2. razreda i vagon restoran u IC i brzim vlakovima te na međunarodnim linijama prema Njemačkoj i Švicarskoj kao i na unutarnjoj liniji prema Splitu voze novi modernizirani vagoni za spavanje

Hrvatska pošta

U svojoj ponudi usluga i artikala na šalterima poštanskih ureda HP – Hrvatska pošta obnovila je ponudu različitih motiva razglednica kojima su pokrivene sve najvažnije kulturne, povijesne, prirodne i druge znamenitosti RH. Utvrđeni su poštanski uredi koji obavljaju poslovanje u turistički atraktivnim mjestima i u njima su provedene mjere poboljšanja ponude, pozicioniranja i opskrbe artiklima iz turističkog assortimenta. U sklopu obogaćivanja ponude turističkim i drugim sadržajima HP je s dobavljačima sklopila 12 novih ugovora s većim brojem artikala u ponudi.

Po organizacijskim cjelinama koje djeluju na teritoriji županija – središnima pošta, organiziran je stalni obilazak poštanskih ureda u cilju unapređivanja prodaje, poboljšanja ponude i pomoći radnicima u poštanskim uredima u što boljoj organizaciji i prilagodbi sezonskim uvjetima poslovanja. Ispred većih poštanskih ureda u turističkim mjestima postavljeni su i štandovi HP – Hrvatske pošte u cilju što većeg približavanja korisnicima usluga.

Rezultati ovakvih aktivnosti vidljivi su u 13%, odnosno 5% povećanju ostvarene provizije za prodaju trgovačke i komisione robe u mjesecu lipnju i srpnju u odnosu na iste mjesecе prethodne godine.

Turistima se osim toga nude sve vrste poštanskih usluga, kao i usluge brzog transfera novca Western Union, mjenjačke usluge, usluge povrata poreza itd. Mreža od preko 1100 poštanskih ureda predstavlja veliki potencijal u ponudi kvalitetne i obuhvatne usluge turistima u RH.

Početkom sezone 240 ureda prelazi na sezonsko radno vrijeme prilagođeno potrebama turista i pojačanog prometa u sezoni. Osim toga mreža poštanskih ureda povećava se za 15 ureda koji rade isključivo tijekom sezone.

Uz ostala zanimljiva izdanja HP – Hrvatska pošta izdala je prigodnu poštansku marku Crveno jezero s motivom istoimenog jezera pokraj Imotskog prezentirajući na taj način zanimljivo turističko odredište u neposrednoj blizini obale.

Sve planirane i provedene aktivnosti doprinijele su boljoj turističkoj ponudi u mjestima gdje se nalaze poštanski uredi i time barem u nekom dijelu učinile Hrvatsku još poželjnijim turističkim odredištem.

Croatia Airlines

Pripremu turističke 2007. godine obilježila je konsolidacija ponuđenih kapaciteta te centralizacija na najznačajnija tržišta. Analizom protekle sezone utvrđene su disproporcije u popunjenošti zrakoplova ovisno o polazištu ili pak cijelokupnom tržištu. Kako je za ostvarenje optimalne ponude glavni ograničavajući faktor kapacitet zrakoplova, promjene u planu reda letenja bile su nužne. Letovi koji su se prošle godine pokazali neučinkovitim (npr. polasci iz Luksemburga) ove godine nisu obavljeni, a zrakoplov istog kapaciteta usmjeren je na tržišta visokog potencijala. S druge strane, temeljem iskustava prošlih godina na tržištu Velike Britanije, sav raspoloživi kapacitet usmjeren je na polazište London, dok su ukinuti letovi iz Manchestera.

Ubrzanim tempom nastavljen je razvoj suvremenih tehnologija distribucije putem interneta kojima omogućavamo i individualnim korisnicima brz i jeftin pristup usluzi zračnog prijevoza. Isto je preduvjet za gradnju vlastitog turističkog aranžmana pri čemu korisnik sam odabire datum i vrijeme prijevoza, tj. nije ograničen paketom koji prodaje tour-operator. Uporabom alata diferencijacije cijena te uz prepostavku kako turist odabire datume putovanja znatno ranije nego poslovni putnik, individualnim turistima omogućen je pristup najjeftinijim tarifama prijevoza. U ovom segmentu poslovanja naročiti uspjeh postignut je na tržištima Sjeverne Amerike, Skandinavije i Japana.

Razvoj i održavanje agentske mreže iznimno je važno u procesu distribucije redovitih letova kojima je omogućena prodaja hrvatskog turističkog proizvoda na velikom broju tržišta. Naročiti uspjesi ove su godine zabilježeni na tržištima Sjedinjenih Država i Australije.

Održavanjem dobrih poslovnih kontakata s predstavnicima najvećih europskih organizatora putovanja i u ovom segmentu poslovanja bilježimo pozitivne rezultate te nastavak uspješnih trendova prošlih godina.

Unatoč dobrim pripremama nažalost i ove godine smo se susreli sa nizom problema u ostvarivanju još boljih rezultata. Prvi ograničavajući faktor je ograničeno radno vrijeme zračnih luka u hrvatskim turističkim središtima te odbijanje primanja ili otpreme zrakoplova u vrijeme službene zatvorenosti. O ovom smo i govorili na sastanku Povjerenstva 14. svibnja 2007. godine u Starigradu.

Drugi veliki problem je definitivno zagušenost Zračne Luke Split tijekom ljeta i to subotom. Prednost u prometovanju izvanrednim letovima i u isto vrijeme sezonskim nad redovnim cjelogodišnjim prometovanjem za nas je neprihvatljiva. Kašnjenja prouzročena preopterećenjem kako zračne luke tako i kontrole leta te dodjeljivanje „slotova“ čak i na domaćem prometu se ponavlja i ove godine. Ove godine u manjoj mjeri, ali i dalje imamo kašnjenja letova prouzročena limitima postavljenim od strane kontrole letenja.

Treći problem koji se pojavljuje je direktno subvencioniranje direktne konkurencije, a za vrijeme pune turističke sezone. To CA i ostale prijevoznike dovodi u neravnopravan položaj.

1.12. Aktivnosti ostalih subjekata

Hrvatski autoklub

Hrvatski autoklub kao čimbenik hrvatske turističke ponude temeljem Programa organiziranja i načina obavljanja poslova tehničke i touring pomoći, te informiranja tijekom turističke sezone 2007. godine, koji je usvojio U.O. HAK-a na sjednici održanoj 22. veljače 2007. godine, dao je značajan doprinos kvalitetnom prihvatu i zadovoljavanju potreba stranih i domaćih gostiju tijekom ovogodišnje turističke sezone u segmentu kvalitetnog i efikasnog obavljanja sljedećih poslova:

- pružanje tehničke pomoći vozačima na cesti
- organiziranje i pružanje touring pomoći
- informiranje javnosti o stanju na cestama i uvjetima odvijanja cestovnog prometa
- ostale aktivnosti

Imajući u vidu podatak Hrvatske turističke zajednice da preko 80% turista u Republici Hrvatskoj čine motorizirani turisti-individualci možemo zaključiti da je kvaliteta i efikasnost obavljanja prethodno navedenih poslova od velikog značaja za uspjeh cjelokupne turističke sezone.

TEHNIČKA POMOĆ VOZAČIMA NA CESTI

Način i obim obavljanja poslova tehničke pomoći na cesti tijekom turističke sezone 2007. godine nastavno je prezentiran kroz aktivnosti koje su realizirane u okviru alarm centrale, poslove otklona kvara vozila na cesti, poslove uklanjanja i prijevoza vozila u kvaru i oštećenih vozila u prometnim nesrećama i logističku potporu sustavu.

U razdoblju od lipnja do kolovoza 2007. godine Hrvatski autoklub pružio je ukupno 23.719 usluga tehničke pomoći vozačima na cesti od čega 10864 usluga popravka kvara vozila na cesti i 12855 usluga uklanjanja i prijevoza vozila, što predstavlja povećanje od 16% u odnosu na isto vremensko razdoblje 2006. godine.

ALARM CENTRALA

Alarm centrala Hrvatskog autokluba u funkciji korisničkog kontakt centra predstavlja organizacijsku cjelinu u okviru koje se putem telefona karakterističnog pozivnog broja 987, kao i komercijalnih telefonskih linija zaprimaju pozivi- zahtjevi za pružanje usluga tehničke pomoći vozačima na cesti 24 sata dnevno , 7 dana u tjednu, 365 dana u godini.

Do početka turističke sezone provedena je nužna nadogradnja i dopuna računalno-telekomunikacijske opreme kao i organizacijsko – tehnološka potpora za uspješan rad povećanog broja operatera, dispečera i izvjestitelja u djelu informativne funkcije Hrvatskog autokluba.

U razdoblju od 01. lipnja do 31. kolovoza 2007.godine trideset pet (35) operatera zaprimilo je ukupno preko 235.000 telefonskih poziva i to u mjesecu lipnju 65.000, a srpnju i kolovozu po 85.000 poziva.

Tijekom turističke sezone organizacija i način rada alarm centrale prilagodila se potrebama opsluživanja većeg broja korisnika sa različitih govornih područja na način da se kontinuirano 24 sata dnevno opsluživalo korisnike sa engleskog, njemačkog, talijanskog i francuskog govornog područja.

U alarm centrali HAK-a, uspostavljena je i stručno savjetodavna tehnička pomoć (help-desk) za rad mehaničara na terenu i to svakodnevno od 08 - 20 sati kako bi mehaničari bili jedinstveno vođeni i koordinirani u stručnom, ali i administrativnom pogledu, te je na taj način povećala kvaliteta pružanja usluga tehničke pomoći na cesti.

POSLOVI POPRAVKA KVARA VOZILA

Hrvatski autoklub posljednjih godina najveću pozornost posvećuje podizanju kvalitete usluga popravka kvara vozila na cesti, koji su od dominantnog interesa za motorizirane građane, kontinuirano ulažući u materijalne resurse (pokretne radionice, alat, uređaji i oprema) i stručne kadrove (edukacija).

Tako je i ove godine prije početka turističke sezone nabavljeno pet (5) novih specijalnih vozila pokretnih radionica , koje su raspoređene u turistička odredišta (otoci Cres i Mali Lošinj) i na prometnice značajne za prihvrat turista (A1 « Dalmatina »).

Tijekom turističke sezone poslove popravka kvara vozila na cesti obavljalo je 28 autoklubova i Hrvatski autoklub neposredno na 45 lokacija sa ukupno 60 vozila za popravak kvara (pokretna radionica), 7 polivalentnih vozila i 3 motocikla.

Ukupno je bilo angažirano 78 mehaničara za koje je tijekom pripremnog razdoblja, kao i prethodnih godina, organizirano stručno osposobljavanje za uspješno dijagnosticiranje i popravak kvara vozila na mjestu nastanka kvara.

POSLOVI UKLANJANJA I PRIJEVOZA VOZILA

Poslove uklanjanja i prijevoza vozila HAK je obavljao angažirajući vozila i zaposlenike autoklubova, odnosno ugovornih suradnika. Autoklubovi su uključeni u sustav sa 40-tak specijalnih vozila za uklanjanje i prijevoz, a 131 ugovorni suradnik sa dodatnih 200 vozila.

Prethodno navedeni broj angažiranih vozila i stručnih djelatnika osigurao je kvalitetno pružanje usluga uklanjanja i prijevoza vozila, na razini europskih standarda, neprekidno 24 sata dnevno, 365 dana u godini, na cjelovitoj mreži razvrstanih javnih cesta Republike Hrvatske. Ovu ocjenu najbolje potvrđuje podatak o ukupno obavljenih 12 855 usluga uklanjanja i prijevoza vozila tijekom turističke sezone, od čega je inozemnim gostima pruženo 2971 usluga.

Touring služba HAK-a redovito obavlja informiranje turista o najkraćim prometnim pravcima, cijenama goriva, korištenja autocesta, trajekata, o smještajnim objektima, ugostiteljskim i servisnim objektima itd, te distribuiru setove cestovnih karata i drugih publikacija od interesa za strane turiste.

INFORMIRANJE O STANJU U PROMETU

U suradnji s II programom Hrvatskog radija emitirane su informacije o stanju na cestama na hrvatskom jeziku svaki sat od 06:30 do 21,30 sati, a od 18.06.- 09.09.2007. na engleskom i njemačkom od 08:30-21:30 sati, te talijanskom od 28.07. do 02.09.2007. u vremenu od 08:30 do 16:30 sati. Tijekom vikenda kada je intenzitet prometa značajno porastao zbog dolaska/odlaska turista broj informacija o stanju u prometu na svim važnijim prometnicama značajno je porastao tako da su iste objavljivane svakih pola sata a po potrebi češće, a sve je ovisilo o trenutnoj situaciji na glavnim prometnim pravcima kao što su autoceste A1;A6; A2;A3 I A4, a posebice u dane vikenda. Tijekom turističke sezone u eteru II programa HR emitirano je 1800 izvješća o stanju u prometu na hrvatskom jeziku te 1635 izvješća na engleskom i njemačkom i 270 izvješća na talijanskom jeziku. Sva izvješća emitirana na Hrvatskom radiju odašilju se RDS signalom te su dostupna svim vozačima koji imaju uključen radio prijamnik

HAK je svakog vikenda u srpnju i kolovozu vlastitim sredstvima organizirao praćenje i informiranje o stanju na važnim prometnim pravcima a osobito na autocesti A1 Zagreb – Split; A2 Zagreb – Macelj, i A3 Bregana - Zagreb putem iznajmljenog zrakoplova. Izvjestitelji HAK-a su ostvarili oko 50 sati leta te se izravno iz zrakoplova uključivali u radijske programe izvješćujući u realnom vremenu o situaciji na pojedinim dionicama cesta. Zrakoplovom su letjeli i novinari televizijskih kuća (HTV; RTL; TV NOVA; Z1) što je pridonijelo realnom izvješćivanju odnosno praćenju prometa.

U tijeku turističke sezone AC HAK je zaprimila i odradila ukupno 234524 poziva od toga broja na broj 987 152 975 poziva, na info broj 46 40 800 32 305 i ostale brojeve 49 244 poziva

HAK u svojstvu punopravnog člana paneuropskog informacijskog sustava ERIC (European Road Information Centre) od početka 2003. godine razmjenjuje on line informacije o stanju u prometu na hrvatskim cestama s nacionalnim autoklubovima 21 europske države i na taj način upotpunjava svoju funkciju izvješćivanja inozemnih turista. Tijekom turističke sezone sustavom ERIC razmijenjeno je preko 600 informacija.

Web stranice HAK-a s informacijama o stanju na cestama editirane su tijekom cijele godine na hrvatskom, a od 15.06.- 15.09.2007 godine editirane su i na engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku. U turističkoj sezoni zabilježeno je preko 20000 posjeta web stranici, mnogobrojni zainteresirani vozači mogli su dobiti informacije putem MMS usluga(prosječno 250/mjesečno).

Distribucijom touring informacija inozemnim autoklubovima iz turistički emitivnih zemalja (Italija, Njemačka, Nizozemska, Austrija, Madjarska, Slovenija, Češka i Slovačka) kao što su cijene naftnih derivata, naknade za korištenje objekata cestovne infrastrukture, lokacije i radno vrijeme benzinskih postaja, tečajne liste, važniji prometni propisi i visine kazni za karakteristične prometne prekršaje, te svim ostalim informacijama interesantnim za inozemne motorizirane turiste Hrvatski autoklub je značajno poboljšao informiranost stranih gostiju.

OSTALE AKTIVNOSTI

U okviru međunarodnih projekata EuroTAP provedeno testiranje kvalitete tunela gdje je tunel «Brinje» na A1 proglašen najbolje opremljenim tunelom, a EuroRAP tri dionica autoceste A3 (Zagreb-Lipovac) na kojima su u tijeku radovi na obnovi prometnice

Na temu «Mototurizma» 27.9.2007. godine na Braču (Bol) organizirao međunarodno savjetovanje na kojemu su sudjelovali eminentni stručnjaci iz HR i predstavnici autoklubova iz 12 europskih zemalja .

HAK je proveo proces ocjenjivanja autokampova u skladu s kriterijima koji se primjenjuju u EU, te na temelju tih rezultata odabrao najprezentativniji autokamp u RH .

Hrvatska gorska služba spašavanja

Hrvatska gorska služba spašavanja svake godine sustavno provodi svoj Program unapređenja sigurnosti turista i turističkih sadržaja u kojem su sagledani sigurnosni izazovi turizma na prostorima izvan urbanih sredina i javnih prometnica te se djelatno provode strateške pripreme za njegovo unapređenje. Cilj Programa je stvoriti dugoročne sigurnosne preduvjete kako bi se što bolje iskoristili prostori u prirodi izvan gradova i javnih prometnica kao prirodni potencijali za razvoj novih oblika turizma. Time se postiže produženja sezone, obogaćivanja ponude i predstavljanje Republike Hrvatske na međunarodnom turističkom tržištu kao sigurne zemlje za aktivni i atraktivni odmor.

Program priprema za sezonu izvršavao se kroz dva pravca:

1. Unapređenje sigurnosti – preventivna aktivnost i sprječavanje nesreća i spašavanje
2. Prethodna priprema i održavanje spremnosti službe za spašavanja u sezoni

Po svim aktivnostima iz Programa Hrvatska gorska spašavanja izvršila je vrlo obimne zadaće. Od 01.01. do 01.09. 2007. godine Hrvatska gorska služba spašavanja je intervenirala u 340 akcija.

Broj intervencija bi bio i veći da nije bilo sustavnog pristupa preventivi HGSS-a koji dugoročno projektira sigurnost na tim prostorima. U 2007. posebno u ljetnim mjesecima, HGSS se je suočavao sa nizom višednevnih iscrpljujućih potraga za nestalim osobama, koje su zahtijevale angažiranje velikog potencijala Službe. Kao služba koja može djelovati na najnepristupačnijim terenima u 2007. HGSS je sudjelovao u gašenjima požara na planinskim i drugim nepristupačnim terenima (Mosor, Velebit i dr.), te kao sigurnosna potpora vatrogascima (evakuacija iz vatre nog okruženja)

Izdavaštvo. Projekt kartografije

Kao sustavni pristup problemu sigurnosti HGSS je nastavio sa Projektom izrade zemljovidova i planinarsko turističkih vodiča čime se dugoročno trebaju prekriti sve Hrvatske planine i otoci vrlo kvalitetnim zemljovidima sa provjerenim GPS pozicijama, putovima i sl. Ove karte sadrže i sve potrebne sigurnosne i druge informacije. U 2007. godini izašla je iz tiska karta „Kozjak“ . Projekt je započeo obalnim planinama Mosor, Omiška Dinara, Kozjak, slijede Biokovo, Pelješac i otoci. Radi se o značajnom projektu kojim će u konačnici biti obrađeni svi dijelovi Hrvatske. Zahvaljujući tim kartama promovirati će se i mnoga nova područja , a uz svaku kartu izdaje se planinarsko-turistički vodič koji obrađuje sve sadržaje koje su zanimljivi sa aspekta turizma i predstavljaju prostor, povijesne i druge znamenitosti. Ovim kartama i vodičima otvaraju se nove mogućnosti turističke ponude i otkrivaju se mogućnosti korištenje mnogih prostora na kojima turizam takvog tipa nije postojao, što je posebno važno jer se radi o područjima koje je do sada bilo zapostavljeni i u kojem stanovništvo može naći nove izvore prihoda.

Istovremeno HGSS djeluje na digitalnoj kartografiji i bazi elektronskih podataka, te u suradnji sa distributerima GPS uređaja zajednički radi na kvalitetnijim programima sa ažurnim,

provjerenim i sigurnim podacima o stazama i drugim športsko turističkim sadržajima izvan gradova i javnih prometnica. Naime sve više turista koristi GPS, ne samo kao sredstvo za orientaciju, nego kao pomagalo u odabiru turističke destinacije.

Tiskano je dvadeset tisuća, letaka sa upozorenjima za turiste, 5 000 uputa i adresara Službe.

Unapređenje sustava medicinske i druge pomoći

Hrvatska gorska služba spašavanja i ove godine uz potporu MZSS nastavila sa sustavnom obukom liječnika i drugog medicinskog (i ne medicinskog osoblja) tehnikama izvanbolničkog zbrinjavanja ozlijedenih – Basic trauma life support. U edukaciju su uključeni liječnici i med. sestre/tehničari Hitne medicinske pomoći i drugih medicinskih ustanova. Radi se o važnom segmentu uspostave učinkovitog trauma sustava u Republici Hrvatskoj, koji započinje kvalificiranim prvom i medicinskom pomoći na samom mjestu nesreće, što će omogućiti veće postotke preživljavanja ozlijedenih u mnogim prometnim i drugim nesrećama i u konačnici uvećanja sigurnosti turista.

Edukacija za organizatore turističkih sadržaja sustavno se izvršavala i u 2007.. Ove mjere su se pokazale kao izuzetno učinkovite, jer u 2007. godini praktički nije bilo nesreća u organiziranim turističkim grupama.

Neposredno preventivno djelovanje dežurstva - kontrole

HGSS u granicama svojih ovlasti kontrolira sigurnost u svim nacionalnim parkovima i skijalištima, planinama, rijekama i drugim turističkim prostorima izvan gradova i javnih prometnica. Dežurstvom i prisutnošću na terenu pokriva sve pustolovne utrke, parajedriličarska, biciklistička, skijaška, penjačka i druga natjecanja i sve manifestacije visokog rizika koje se odvijaju na prostorima izvan gradova i javnih prometnica koje su najavljeni i na kojima se očekuje veći broj ljudi na prostorima u prirodi. Radi se o gotovo 30 000 sati dežurstava. Posebno treba istaknuti vrlo učinkovito osiguranje utrke za Svjetski skijaški kup za žene na Sljemenu (Snježna kraljica), što zbog konfiguracije terena, velikog broja gledatelja i drugih nepovoljnih okolnosti predstavlja vrhunsku sigurnosnu zadaću, te osiguranje padobranskih skokova sa Anića Kuka te skokova u Crveno jezero kraj Imotskog.

Projekt unapređenja službe helikopterskog spašavanja

HGSS sustavno radi na unapređenju sustava helikopterskog spašavanja i uvođenja standarda HEMS-a (helikopterskog medicinskog prevoženja ozlijedenih i bolesnih). I ove godine na inicijativu Hrvatske gorske službe spašavanja, a u suradnji sa Splitsko-dalmatinskom županijom od 01.06. do 15.09. organiziran je sustav dežurstava i helikopterske pripravnosti po uzoru na europske standarde. To podrazumijeva helikoptere HRZ-a, letače spašavatelje, medicinski tim (liječnik i medicinski tehničar), te izdvojenu specijaliziranu medicinsku i spasilačku opremu.

HGSS već dugi niz godina organizira helikoptersko dežurstvo tijekom turističke sezone, a ovo je već druga godina za redom u kojoj se kao pilot projekt uvode i visoki medicinski standardi HEMS-a. Ovi projekti su vrlo važni jer unapređuju i podižu razinu medicinske zaštite turista prema međunarodnim standardima, a stečene iskustva su dobra osnova za trajno uvođenje pravog sustava helikopterskog spašavanja i medicinskog zbrinjavanja u Republici Hrvatskoj, što je naša obveza do ulaska u EU.

Priprema prostora, označavanje staza, osiguranje opasnih mjeseta, planiranje i uređenje pravaca za pristupa i evakuaciju sa lokaliteta

Evidentirani su i analizirani turistički prostori i sadržaji u većini priobalnih županija. Radi se na prepoznavanju rizika i predviđanju opasnih situacija.

HGSS je sustavno radio na uređenju i kontroli penjališta, planinarskih i pješačkih staza, izrada skloništa, te je pripremljeno i nekoliko novih terenskih helidroma (sletišta) za potrebe spašavanja na nepristupačnim terenima. Javlja se problem označavanja staza i improvizacije i

neujednačenost standarda (oznake, putokazi, upozorenja), te je potrebno u tom području uvesti malo reda kako svaka lokalna zajednica ne bi samovoljno to improvizirala. Dosadašnja iskustva govore da su prostori koji su kvalitetno pripremljeni od strane HGSS-a postali sigurniji i broj nesreća se bitno smanjio.

Priprema i održavanje spremnosti službe za spašavanja

HGSS je u sezoni 2007. osigurao punu pripravnost i gotovu trenutnu spremnost od 0-24 h, 365 dana u godini. Unapređuje se i teritorijalna pokrivenost, tako da HGSS djeluje kroz 15 svojih teritorijalnih ustrojstvenih jedinica, a u tijeku je formiranje i dvije nove (Orebić, Osijek).

Hrvatska gorska služba spašavanja je provela na vrijeme i kvalitetno sve planirane zadaće u pripremi i provedbi turističke 2007. To je rezultat stručnog i dugoročnog Programa HGSS-a na unapređenju sigurnosti turista i turističkih sadržaja izvan gradova i javnih prometnica. Zbog uvođenja novih prostora i sadržaja u turističku ponudu i produženja turističke sezone u budućnosti nas očekuje uvećanje broja nesreća za koje se Služba mora dobro pripremiti i kapacitirati. U ovoj turističkoj sezoni smo u jednom danu imali i po 3 i više istovremenih većih akcija spašavanja, a posebni problem predstavljaju potrage za nestalim osobama koje zahtijevaju angažiranje velikog broja ljudi i drugih resursa (psi, helikopteri i sl.). Vlada RH bi trebala dati jaču potporu inicijativi HGSS-a za kvalitetnije pokrivanje signalom turistički atraktivnih prostora hrvatskih planina i otoka, jer je to jedan od aspekata sigurnosti turista i turističkih sadržaja i kvalitetno pokrivanje signalom od strane GSM operatera.

Hrvatska gospodarska komora

Nastupi na specijaliziranim sajmovima

U organizaciji Sektora za turizam, HGK, tijekom 2007. godine je nastupila na šest međunarodnih specijaliziranih sajmova nautičkog, poslovнog i zdravstvenog turizma (u Velikoj Britaniji, Francuskoj, dva puta u Sloveniji, Njemačkoj, Španjolskoj).

Promocija hrvatske kulturne baštine

U okviru rada „Poslovnog kluba za kulturni turizam“ izvršene su edukativne prezentacije kulturno-turističkih proizvoda Hrvatske: »Priča o Milki Trnini u četiri čina», »Mobil guide», »Ogulin zavičaj bajki», »Villas», »Gacka – Doživljaj zemlje i vode».

Tiskan je priručnik »Pouke baštine za gradnju u hrvatskom priobalju».

Održane su prezentacije na temu „Turizam u Hrvatskoj“ u HGK, za potrebe poslovnih kontakata gospodarskih subjekata iz djelatnosti turizma, domaćih i inozemnih tvrtki, te za potrebe prezentacija hrvatskog turističkog gospodarstva u zemlji prilikom posjeta inozemnih gospodarskih delegacija i pratećih seminara, kao i okruglih stolova u okviru istih – u organizaciji Sektora za međunarodne odnose HGK i suradnju Sektora za turizam. U posjeti su bile gospodarske delegacije iz SAD-a, Velike Britanije, UAE, Grčke, Gruzije, Kine i Bugarske.

Sektor za turizam u suradnji s Euro- info komunikacijskim centrom organizirao poslovno-edukativnog seminara na temu „Legislativa u turizmu“, održanog od strane TAIEX-a (Ured za tehničku pomoć i razmjenu informacija Opće uprave za proširenje EU sa sjedištem u Bruxellesu), travanj 2007. realiziran je projekt „Konkurentska sposobnost Hrvatskog turizma, II faza,“ u suradnji s Institutom za turizam. Izrađen je materijal za potrebe projekta MMTPR „Strategija razvoja nautičkog turizma Hrvatske“.

Izrađen je prvi nacionalni charter katalog „Nautička Hrvatska – charter“ u suradnji s HTZ-om. Izrađen je ON LINE KATALOG charter tvrtki Hrvatske za web stranice HGK.

Održane su prezentacije edukativnih programa za wellness zanimanja u suradnji sa „Vimal – wellness učilište“ Zagreb i „Aroma akademija“ Zagreb čije programe je verificiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Izrađena baza podataka za tisak nacionalnog kataloga „Hotelski Wellness centri“ realizirano povezivanje turističkih subjekata za potrebe održavanja „work shopova“ na inozemnim turističkim sajmovima u organizaciji HTZ-a.

Ažuriranje baze podataka turističkih seljačkih gospodarstava za potrebe pokretanja institucionalnog djelovanja istih pri HGK.

Izvršene pripreme za provođenje 11. akcije “TURISTIČKI CVIJET -KVALITETA ZA HRVATSKU 2007.”, HGK i HTV u suradnji sa Ministarstvom mora, turizma, prometa i razvijka, Ministarstvom zaštite okoliša i prostornog uređenja, Institutom Ivo Pilar, Horwath Consulting, HUH-om i HAK-om.

Izvršene pripreme za završnicu akcije „Turistički cvijet – Kvaliteta za Hrvatsku 2007“ i „Hrvatskog turističkog foruma 2007.“ koja će se održati 24. i 25. rujna 2007. u Bolu, Otok Brač.

Hrvatski centar za razminiranje

Plan razminiranja hrvatskog državnog prostora usvojen i donesen od strane Vlade Republike Hrvatske provodi se planiranim dinamikom, utvrđenim rokovima i prioritetima. Do 1. rujna 2007. ostvaren je sa ukupno realiziranim 20.861.111m² (okvirno 21.8 km²) razminirane i pretražene površine na cijelokupnom prostoru RH.

Plan je usuglašen je sa potrebama lokalne zajednice, javnih poduzeća RH i donatora.

Posebna pažnja posvećena je županijama juga , prvenstveno Šibensko- kninskoj, Dubrovačko neretvanskoj,Splitsko –dalmatinskoj i Zadarskoj kako bi se razminirali gotovo svi preostali važni prostori za sigurnu turističku sezonu 2007. U planu su uvršteni svi važni prostori za protupožarnu zaštitu na temelju zahtjeva Hrvatskih šuma , a održavane su konzultacije i sa Državnom upravom za zaštitu i spašavanje , čiji su prioriteti uključeni u veće površine , kao što su prostori Kalun, Zvijezda, Crvena Luka .

U planu su i svi prioriteti važni za sigurnost na cestovnim prometnicama i hrvatskim željeznicama u granicama zaštitnog pojasa, granični prijelazi. Takovih projekata je u Planu oko pedesetak. Posebna pažnja ove je godine dana područjima u granicama Nacionalnih parkova predloženih od strane Ministarstva kulture , Uprave za zaštitu prirodne baštine.

Sa svih gore navedenih prioritetsnih razina vezanih uz turističku sezonu u užem smislu ukupno je planirano u 2007. oko 70 različitih projekata pretraživanja i razminiranja u ukupnoj površini od 8. 500. 000 m², od ukupnih 29. 300. 000 m² u Planu- 2007. Informacija o minski sumnjivom prostoru u obliku karata i CD dostavljena je lokalnoj samoupravi : županijama, gradovima i općinama, Policijskim Upravama, gotovo svim institucijama , resornim ministarstvima, javnim poduzećima , turističkim zajednicama, lovačkim društvima i nizu ustanova i pojedinaca na zahtjev uz uspostavu najužih kontakata.

Minski sumnjivi prostor obilježen je sa više od 13.000 oznaka minske opasnosti sukladno važećim standardnim operativnim postupcima uz stalnu interakciju i zanavljanje oznaka.Osim ovih oznaka izvršena je gotovo u potpunosti i planirana zadaća dodatnog obilježavanja manjim oznakama s krajnjim rokom dovršetka do 15. svibnja što je i učinjeno, a nastavlja se i dalje u okviru revizije preostalog minski sumnjivog prostora . Ova aktivnost odvijala se upravo na svim lokacijama važnim za kretanje većeg broja ljudi, a najvećim dijelom na prostoru Nacionalnih parkova i druge prirodne baštine.

Proces ažurnog informiranja širokog kruga korisnika je u stalnom tijeku. U 2007 uspostavom jedinstvene baze podataka CROMAC- GIP-a, temeljene na završenoj reviziji prostora omogućiti će se jednostavniji pristup podacima o minski sumnjivom prostoru najširem krugu

korisnika putem interneta. Donacijom Kraljevine Norveške do kraja godine ovaj proces biti će završen.

Početna površina nakon provedenih revizija na gotovo 70% prostora za Plan 2007 je 1044 km², a proteže se u 116 Gradova i Općina RH. Revizijom općeg izvida do danas na gotovo 96% ukupne površine trend je smanjenja minski sumnjiva prostora i potpuno jasno definiranje minski sumnjiva prostora.

Najveći udio osiguranih financijskih sredstava je u Državnom proračunu, dio od strane Pravnih osoba i tijela državne uprave, CARDS programom, donacijama. Ukupan iznos temeljen na prosječnoj cijeni m² u 2006 za planiranu površinu vezanu uz turističku sezonu i opću sigurnost na relativno širem prostoru iznosi cca 85.000.000 kn.

Sa aktivnostima razminiranja započeto je odmah, te je danas u procesu pretraživanja i razminiranja već realizirano sve važno za turizam u najširem smislu. Potrebno je naglasiti da su sve planirane aktivnosti na jugu završene, a da će dio projekata infrastrukture, te dio projekata koji su zbog specifičnih uvjeta u mirovanju, ali su ugovorenii biti nastavljeni u jesen. Od njih izdvajamo :

Prostor oko gradskog groblja Kvanj u Šibeniku,

Područje Vulića Doca u Općini Jasenice

Trenutno su u tijeku dva posebna projekta na jugu, a to je područje bivše vojarne Smiljevac i područje minskog incidenta Veljane Donje. Završni nadzor u Smiljevcu biti će završen 31. kolovoza 2007.

Početkom listopada snage za razminiranje započeti će sa prioritetnim projektima juga od kojih je dio vezan za turističku sezonu, a koji će teretiti proračunska sredstva 2008. Područja su definirana, obilježena, a dio projekata je u izradi. Sa detaljnijim Planom Povjerenstvo će biti upoznato po njegovoj izradi, prije upućivanja Vladi na donošenje.

Potrebno je posebno naglasiti da je u 2007. godini zabilježen najmanji broj minskih incidenata od oslobođenja do sada, te da niti jedno nije bilo vezano uz bilo koju turističku destinaciju ili mjesto većeg okupljanja ljudi.

IV ZAKLJUČAK

I ova, 2007. godina pokazuje trend kontinuiranog rasta turističkog prometa u odnosu na prethodne godine. Na promatrana kretanja broja turista i broja ostvarenih noćenja, kao i drugih parametara uspješnosti turističke godine utječu mnogi činitelji, kako pozitivni, tako i oni ograničavajući, negativni:

POZITIVNI	NEGATIVNI
<ul style="list-style-type: none"> → dobro osmišljena i realizirana nacionalna marketinška politika HTZ-a → pravovremeno doznačavanje sredstava iz Državnog proračuna za promociju → sufinanciranje projekata edukacije i obrazovanja iz Državnog proračuna djelatnika u turizmu → donošenje novih propisa iz područja ugostiteljstva → paušalni obračun i naplata boravišne pristojbe i poreza za građane iznajmljivače → stalna ulaganja u kvalitetu cestovne infrastrukture → pojačani brodski i trajektni promet	<ul style="list-style-type: none"> → nestabilno stanje na međunarodnom tržištu:<ul style="list-style-type: none"> - recesija u emitivnim zemljama - strah od terorističkih napada - vojni sukobi na Bliskom Istoku - stalni rast cijene nafte i naftnih derivata - strah od prirodnih katastrofa (poplave i požari velikih razmjera, jaki orkanski vjetrovi....) → nepoštivanje uredbi i odluka o vremenskim razdobljima prekida građevinskih, komunalnih i drugih radova u nekim turističkim odredištima

<ul style="list-style-type: none"> → intenzivniji zračni promet → koordinirane aktivnosti na poboljšanju protočnosti na granicama, cestama, lukama → organizirana i dobro pripremljena protupožarna zaštita → aktivnosti na razminiranju miniranih područja → dobro pripremljena i efikasna služba spašavanja – „112“ → dobro organizirana i efikasna služba tehničke pomoći na cesti te informiranja motoriziranih građana o stanju u cestovnom prometu → aktivnosti na sanaciji otpada → kontinuirana ulaganja u komunalnu infrastrukturu → koordinirane akcije na uređenju turističkih odredišta → ulaganja u smještajne objekte i prateće sadržaje i izgradnja novih hotela → podizanje kategorije postojećih smještajnih objekata → pojačani nadzor i kontrole Državnog inspektorata uz veća ovlaštenja sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu → pojačane aktivnosti pomorske policije s ciljem suzbijanja „crnog chartera“ 	<ul style="list-style-type: none"> → još uvijek nedovoljno riješeno pitanje sanacije otpada u nekim mjestima → nedovoljno riješeno pitanje komunalne infrastrukture u pojedinim područjima priobalja (problem pitke vode, crnih jama, kanalizacije – potrebna detaljna modernizacija i izgradnja komunalne infrastrukture) → nedovoljna organiziranost plasmana ponude soba i apartmana građana iznajmljivača → nedovoljno smještajnih objekata, posebice više kategorije → veliki dio kapaciteta u komercijalnim objektima van funkcije → loša prometna povezanost turističkih odredišta međusobno i s atraktivnim lokacijama → visok tečaj domaće valute → velike razlike u tečaju u privatnim mjenjačnicama → nedovoljno angažiranje lokalnih jedinica, turističkih zajednica i gospodarskih subjekata u pripremama za turističku godinu → neadekvatna organiziranost službe helikopterskog medicinskog zbrinjavanja teško ozlijedjenih i bolesnih osoba
--	---

Unatoč ostvarenim rezultatima do sada, kao i dobrim najavama za posezonu, još uvijek postoji niz nedostataka u ukupnoj turističkoj ponudi:

- nedovoljno komercijalnih smještajnih kapaciteta (nemogućnost realizacije ukupne potražnje)
- nezadovoljavajuća struktura ukupnih smještajnih kapaciteta (još uvijek nedovoljan udio objekata više kategorije)
- obnavljanje i izgradnja komunalne infrastrukture ne prate pojačanu izgradnju turističkih kapaciteta
- neusklađenost cijena i kvalitete u dijelu ponude, što stvara promotivni kontraučinak
- problem građevinskih i drugih radova tijekom cijele godine, što izaziva negodovanje gostiju
- neriješen problem buke u turističkim destinacijama
- nedovršen proces privatizacije te loše provedena privatizacija rezultirali su ponudom dijela smještajnih objekata loše kvalitete, što smanjuje konkurentnost na međunarodnom tržištu
- nedovoljne aktivnosti turističkih zajednica, jedinica lokalne uprave i gospodarskih subjekata na razvijanju i osmišljavanju turističkog proizvoda kontinentalnog turizma
- nedovoljno zapošljavanje kvalificiranog, školovanog sezonskog kadra u smještajnim objektima
- neadekvatna informiranost stranih državljana vlasnika kuća za odmor i apartmana o mogućnostima legaliziranja pružanja usluge smještaja

→ i dr.

Najave popunjenošti komercijalnih smještajnih objekata u rujnu i listopadu su više nego optimistične, pa se očekuje daljnji porast turističkog prometa u odnosu na prošlu godinu. Takvo stanje vodi zaključku da će se 2007. godine ostvariti planirani fizički i finansijski rezultati, čemu u mnogome pridonose propisi o paušalnom obračunu boravišne pristojbe i poreza građana iznajmljivača što je rezultiralo legalizacijom obavljanja te djelatnosti, a tako i evidentiranju sve većeg dijela ostvarenog prometa u ovom segmentu ponude. Kvaliteta i raznovrsnost ponude hrvatskog turizma u svim segmentima i dalje raste. Međutim, da bi se osigurala trajna konkurentnost Hrvatske na međunarodnom turističkom tržištu, posebice na Mediteranu, potrebno je poduzeti još niz radnji:

- nastaviti s izgradnjom krupne infrastrukture i prometa (autocesta prema Dubrovniku)
- modernizirati i povećati kapacitete komunalne infrastrukture paralelno s izgradnjom komercijalnih i drugih smještajnih objekata
- mijenjati strukturu smještajnih kapaciteta, tj. povećanjem broja hotelskih kreveta utjecati na poboljšanje kvalitete smještajne ponude
- povećati stupanj korištenja smještajnih i drugih kapaciteta s naglaskom na produženje turističke sezone
- poticati povećanje domaćeg turističkog prometa
- dalje raditi na sprječavanju bespravne i neplanske izgradnje radi zaštite prostora od daljnje devastacije i zagađivanja
- ubrzati proces privatizacije, provoditi nadzor nad ispunjenjem ugovornih stavki privatiziranih objekata (zapošljavanje, ulaganja i dr.) te riješiti pitanje uključivanja komercijalnih objekata van funkcije
- planski graditi nove objekte te ulagati u obnovu i uređenje postojećih smještajnih objekata i popratnih sadržaja
- poticati na svim nivoima razvoj dodatne ponude i sadržaja u turističkim destinacijama
- poticati razvoj i posebnih oblika turizma i turizma na kontinentu radi diverzifikacije turističke ponude
- nastaviti s programom podizanja kvalitete segmenta manjih smještajnih objekata - „Poticaj za uspjeh“
- poticati razvoj turističkih sadržaja uz glavne prometnice s naglaskom na razvoj tranzitnog turizma (implementirati rezultate studije „Pogledaj oko sebe“ - Look around)
- raditi na organiziranom plasmanu smještajnih kapaciteta u vlasništvu građana
- poduzeti mјere kojima bi se utjecalo na poštivanje odluka o vremenu zabrane građevinskih i dr. radova u turističkim odredištimu
- poticati edukaciju i zapošljavanje kvalificiranog kadra tijekom sezone u turističkim tvrtkama
- intenzivirati nadzor gospodarske i sanitarne inspekcije radi sprječavanja sive ekonomije, odnosno rješavanja problema buke